

Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):

Nathansen, Henri.

Titel | Title:

Affæren : Komédie i fire Akter.

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Kbh. : Gyldendal, 1913

Fysiske størrelse | Physical extent:

164 s.

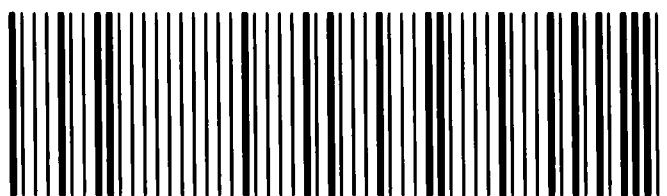
DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

DET KONGELIGE BIBLIOTEK

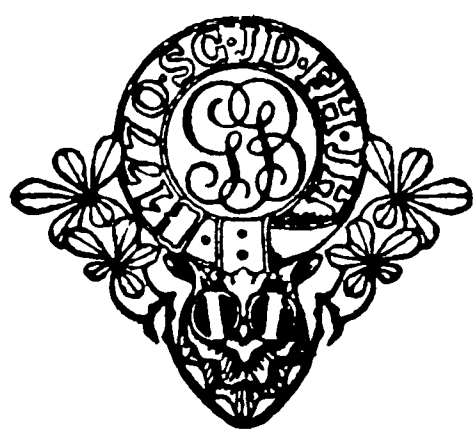

130021446115

HENRI NATHANSEN

AF FÆREN

KOMEDIE I FIRE AKTER

GYLDENDALSKE BOGHANDEL - NORDISK
FORLAG - KJØBENHAVN OG KRISTIANIA
MDCCCCXIII

HENRI NATHANSEN

SOMMERNAT. Fortælling. 1899.

DEN FORBUDNE FRUGT. Tre Fortællinger. 1901.

FLODEN. Roman. 1902.

MOR HAR RET —. Komédie. 1905.

DEN GODE BORGER. Skuespil. 1907.

DANIEL HERTZ. Skuespil. 1909.

DANAS HAVE. Idyl. 1910.

DRØMMEN. Skuespil. 1911.

INDENFOR MURENE. Skuespil. 1912.

AFFÆREN. Komédie. 1913.

HENRI NATHANSEN

AFFÆREN

KOMEDIE I FIRE AKTER

114. 93

GYLDENDALSKE BOGHANDEL - NORDISK
FORLAG - KJØBENHAVN OG KRISTIANIA
MDCCCCXIII

Copyright 1913
by Henri Nathansen.

KØBENHAVN — GRÆBES BOGTRYKKERI

PERSONERNE:

DIREKTØREN FOR 2DEN AFDELING

ELBY, KONTORCHEF

THOMSEN

SKOU

LASSEN

FULDMÆGTIGE

BRAM

WILLUM

BLOM

FRK. HJORT

FRK. RUD

ASSISTENTER.

MOSEGAARD, SKRIVER PAA KONTORET

FRK. AMALIE BUSK

HANSEN, BUD

MADAM SMIDT

-
1. Akt: Kontoret. 2. Akt: Hos Fuldm. Thomsen (samme Dags Aften). 3. Akt: Direktørens Privatkontor (næste Dag). 4. Akt: Samme Sted (Dagen efter).
-

FØRSTE AKT

Scenen: et offentligt Kontor. Dobbelt Pult paa Midten, foran denne og paa højre Side Skranke. Paa Sidevæg til venstre: Bord med Skrivemaskine og et mindre med Kopipresse. Paa Sidevæg til højre: Stumtjener, Vaskekumme og Stole. I Baggrunden bredt Vindu, paa begge Sider af dette Kontorskabe. Døre i Forgr. og Baggr. til venstre (til Kontorchefen og til et andet Kontor under samme Afdeling). Døre i Forgr. og Baggr. til højre (til et tredje Kontor under samme Afdeling og til Gangen).

Naar Tæppet gaar op, er Scenen tom. Et Øjeblik efter kommer Md. Smidt, en ældre Kone med et skikkeligt og lidt tunghørigt Udseende, med Spand og Skrubbe fra Forgrundsdøren til venstre. Hun staar et Øjeblik forvirret stille og famler med Haanden hen over Brystet. Gaar saa over mod Forgrundsdør til højre. I det samme kommer Assistent Bram fra Baggrundsdør til højre. Md. Smidt stanser ubeslutsom, medens Bram hænger Overtøjet fra sig under det følgende.

BRAM

Godmorgen —

MD. SMIDT

Godmorgen, Hr. Assistent —

Henri Nathansen: Affæren.

BRAM

Var der noget?

MD. SMIDT

Nej, Hr. Assistent. (Vil gaa, stanser) Jo, Hr. Assistent.

BRAM

Naa —?

MD. SMIDT

Der var det, Hr. Assistent, om jeg ikke turde være saa fri og bede om et lille Raad med Deres Tilladelse.

BRAM

Et Raad?

MD. SMIDT

Jo.

BRAM

(frem)

Gudbevares —

MD. SMIDT

(har taget et Brev frem fra Brystet, idet hun forskræmt ser hen mod Kontorchefens Dør)

Det er nemlig noget, som jeg uforvarende er kommet til at vide —

Bram

Naa —

MD. SMIDT

Og som jeg altsaa ikke maa vide —

BRAM

Jasaa —

MD. SMIDT

Og nu er jeg saa bange for, at der skal ske os noget ondt, for min Mand spaserer, og min den Mindste ligger med et Tilfælde i Tarmen —

BRAM

Hvor gammel er Deres den Mindste, Md. Smidt?

MD. SMIDT

Den er 7 Maaneder og godt en halv, Hr. Assistent.

BRAM

(rækker efter Brevet)

Er det dét dèr?

MD. SMIDT

Jo.

BRAM

Lad os saa se . . . (aabner Brevet — studser) Hva — be — har!

MD. SMIDT

Hvabehar —? (Medens Bram læser:) Jeg gør jo Onsdagsrent idag, som Assistenten maaske véd, inde hos Kontorchefen, og saa vil Ulykken hverken værre eller bedre, end at Brevet dèr har forputtet sig ind under Skriveunderlaget. Jeg mente jo ikke noget med at læse det, ved Gud i Himlen det gjorde jeg ikke, Hr. Assistent . . . jeg mente kun, at jeg vilde

se, om det havde nogen Betydenhed. — Hvabehar? — Og saa, lige midt som jeg staar henne ved Vinduet med det, saa er Døren gaaet op, og det er Kontorchefen. Og da jeg ser ham, saa blir jeg jo, saa at Blodet staar stille i mig, og saa vidste jeg ikke mine levende Raad, uden at jeg stak det her ind paa Brystet, og nu staar jeg der altsaa, Hr. Assistent, og er saa angst og bange, saa jeg kan mærke det helt ned i Knæerne —

BRAM

De har altsaa læst Brevet?

MD. SMIDT

Man er jo ikke mere end et Fruentimmer, Hr. Assistent.

BRAM

Og véd, hvem der har skrevet det?

MD. SMIDT

Man kan jo ikke lade være med at kende Skrifterne her paa Kontoret.

BRAM

Tja —

MD. SMIDT

Hvabehar?

BRAM

Ja, Md. Smidt, naar De beder mig om et Raad, saa kan jeg i Øjeblikket ikke give Dem noget bedre,

end at De lader mig beholde Brevet. Jeg skal saa overveje, hvad der er at gøre — om det bør brændes eller bortelimineres paa anden Maade, og De kan jo saa blot lade, som om De sletikke kender nogetsomhelst til det.

MD. SMIDT

Og naar han saa spørger efter det?

BRAM

Saa véd De altsaa ingenting.

MD. SMIDT

Og Assistenten véd altsaa heller ingen Ting?

BRAM

Ikke mere end De, Md. Smidt.

MD. SMIDT

Saa har jeg altsaa sletikke mere noget med det at gøre?

BRAM

Nej.

MD. SMIDT

Har aldrig set det for mine Øjne?

BRAM

Nej.

MD. SMIDT

Og kender ikke det ringeste til, hvad der staar i det heller?

BRAM

Naar De aldrig har set det for Deres Øjne, Md. Smidt, saa kan De jo heller ikke vide, hvad der staar deri.

MD. SMIDT

Naa, ikke? — — Ja, saa gaar jeg og siger saa mange Tusind Tak, og Gud velsigne Dem for dét, Hr. Assistent.

(ud i Forgrunden til højre)

BRAM

(læsende)

„Min sødeste Ven“. — Ja, saadan skrev du ogsaa en Gang til mig, din Tyvetøs. „Jeg var saa sløj, da jeg kom hjem, og kan ikke komme paa Kontoret imorgen.“ Naa, saadan. „Forhaabentlig ses vi paa Søndag, jeg ringer 3 Gange.“ Tak, den kender vi. „Din for evig.“ Den kender vi ogsaa. „Musse“.

„P. S. Hvordan gaar det med Snuen?“

(Fuldmægtig Thomsen kommer i det samme fra Baggr. t. h.)

THOMSEN

Godmorgen —

BRAM

(hen)

Hr. Thomsen —

THOMSEN

Var der noget?

BRAM

Hyss . . .

THOMSEN

Hvad er der?

BRAM

Noget højst mærkeligt. Der er fundet et Brev —

THOMSEN

Et Brev?

BRAM

Fra en af Kontorets Damer —

THOMSEN

Til hvem?

BRAM

Til en af Kontorets Herrer —

THOMSEN

Hvad for en Dame? Hvad for en Herre? Er der nogen, der roder i vore Gemmer?

BRAM

Md. Smidt har fundet det, og jeg har lovet hende Taushed. Brevet er fra Frøken Busk her paa Kontoret til Kontorchefen. (Rækker ham Brevet) Værsaaartig. Saa passer jeg paa saalænge . . .

(Hen til Kontorchefens Dør, kigger gennem Nøglehullet)

THOMSEN

(har aabnet Brevet — studser)

Hva — be — har!

BRAM

Ja, det maa De nok sige.

THOMSEN

(læsende)

„Min sødeste Ven.“ Din Tyvetøs. „Jeg var saa sløj, da jeg kom hjem, og kan ikke komme paa Kontoret imorgen.“ Naa, saadan. „Forhaabentlig ses vi paa Søndag, jeg ringer 3 Gange.“ Ja Tak, den kender vi —

BRAM

Hvadbehager?

THOMSEN

Ikke noget. „Din for evig.“ Javel. „Musse“. „P. S. Hvordan gaar det med Snuen?“

BRAM

(frem)

Naa, hvad siger De?

THOMSEN

(giver ham Brevet)

Jeg er stum.

BRAM

Jeg ogsaa. Men hvad gør vi?

THOMSEN

Ja, hvad gør vi?

BRAM

Paa den ene Side véd jeg som Gentleman altsaa ikke noget. Jeg har lovet Md. Smidt Diskretion, og jeg forudsætter den samme Diskretion fra Deres Side —

THOMSEN

Selvfølgelig.

BRAM

Selvfølgelig.

THOMSEN

Men —

BRAM

Ja, netop. Jeg indsaa jo straks, at jeg paa den anden Side skyldte Dem som min nærmeste Foresatte det Hensyn at gøre Dem bekendt med de rent faktiske Omstændigheder. Dette har jeg nu altsaa gjort og overlader Dem herved Brevet, idet jeg trygt lægger dets videre Skæbne i Deres Haand.

THOMSEN

Tak.

BRAM

Ingen Aarsag.

THOMSEN

Selvfølgelig forstaar ogsaa jeg meget vel Deres Betænkeligheder og respekterer i fuldeste Maal Deres Diskretion. Men denne Sag har to Sider, en privat og en offentlig, og set fra det Offentliges Synspunkt involverer den jo i Virkeligheden et saa u . . . ja, hvad skal jeg kalde det . . . et saa u . . . kontormæssigt Forhold mellem en Underordnet og en Overordnet —

BRAM

Saa høj Overordnet —

THOMSEN

Saa høj Overordnet, ja — at jeg, selv om jeg, som De, for mit eget private Vedkommende helst fuldstændig fortav denne Sag, saa ikke véd, om vi — for Kontorets Skyld — bør tie.

(Pause)

BRAM

Jeg mener jo nok, at vi bør.

THOMSEN

Selvfølgelig.

BRAM

Selvfølgelig.

THOMSEN

Men Spørgsmaalet er, om vi tør.

BRAM

Tja —

THOMSEN

Ja. — Sagen er jo nemlig ikke saa ligetil, som den ved første Øjekast kunde synes, og som ogsaa jeg syntes den var, da jeg læste Brevet. Herregud — tænkte jeg — vi er jo alle Mennesker, selv vi Embedsmænd, og det er sikkert ikke let at være Kontorchef, naar man har Frøken Busk under sig —

BRAM

Nej —

THOMSEN

Nej. Men — og her synes det mig, at .. skal vi kalde det: Forholdet faar sin specielle Karakter.

Vedkommende unge Dame er, som vi alle, omend ikke véd, saa dog aner, hemmelig forlovet med en ganske vist underordnet . . endogsaa meget underordnet . . . skal vi sige Embedsmand . . . kortsagt Skriver Mosegaard her paa Kontoret. Men han er dog altsaa paa en Maade vor Kollega — navnlig i dette specielle Tilfælde — og det er i Virkeligheden det, der i sidste Instans gør, at vi bør overveje — ikke om det er vor Pligt at tie —

BRAM

Hvad det selvfølgelig er —

THOMSEN

Selvfølgelig. Men, om vi har Ret dertil.

BRAM

Tja —

THOMSEN

Ja.

(En ældre Kone med nogle Papirer er kommet ind fra Baggrunden t. h. og nærmer sig frygtsom Skranken. De ser hende, men fortsætter uanfægtet, dog i en lidt mere dæmpet Tone.)

THOMSEN

. . . Og endelig er der jo ogsaa dette: Hvis — lad os kalde ham X — var et Menneske, der havde vor Sympati, vilde selv jeg ikke tage i Betænkning at dække over dette, omend in concreto forkastelige, saa dog in abstracto undskyldelige Forhold til — skal vi kalde hende Y. Men den ukollegiale Maade, hvorpaa — X altsaa uden Hensyn til min Anciennitet

sprang mig forbi og derved stoppede for baade Deres og mit Avancement — han er jo kun 37 og fejler mig bekendt intet — forandrer den rent indre Side af Sagen —

(En gammel Mand, ogsaa med Papirer, er kommet ind fra Baggrunden og gaar hen til Skranken)

THOMSEN

. . . Naar saa dertil kommer, at ethvert omend nok saa lille Bén spaserer i hans private Lomme, og vi andre bogstavelig talt ikke har andre end de rent ud sagt retmæssige Sportler, saa stiller Sagen sig efterhaanden saadan for mig, at jeg mener, vi meget nøje bør overveje baade vor, om jeg saa maa sige, private Stilling til Sagen, og vor skal vi sige officielle Stilling som Medlemmer af et Kontor, en offentlig Institution, der har sin Moral, som vi andre hver for sig og ikke mindst Mosegaard har vor —

BRAM

Sin —

THOMSEN

Har sin — selvfølgelig. (Han vender sig om mod den gamle Mand ved Skranken:) De ønsker?

DEN GL. MAND

(rækker Papirerne frem)

Jeg vilde gerne spørge . . .

THOMSEN

Et Øjeblik —

(Den gl. Mand og den gl. Kone sætter sig taalmodig afventende paa Stolene ved Væggen. Thomsen har givet sig til at tænde sin Shagpipe, idet han atter nærmer sig Bram)

THOMSEN

Altsaa — vi overvejer.

BRAM

Vilde det i saa Fald ikke være det forsigtigste at tage en verificeret Kopi af Brevet og senere maaske lægge Originalen tilbage?

THOMSEN

Meget vel —

BRAM

Saa vi kun har gjort vor Pligt — uden i mindste Maade at have overskredet vor Ret?

THOMSEN

Absolut.

(Skriver Mosegaard kommer fra Baggrunden t. h. De to rømmer sig advarende, medens Mosegaard gaar hen mod Bordet til venstre og hænger Tøjet fra sig, og de to ventende Gamle ærbødigt rejser sig)

MOSEGAARD

Godmorgen —

THOMSEN OG BRAM

Godmorgen —

THOMSEN

(til Bram)

Vil De saa venligst foretage det fornødne. Jeg gaar et lille Øjeblik . . .

(Idet han nynnende gaar mod Baggrunden, kommer atter en gammel Kone ind ad denne)

THOMSEN

De ønsker?

DEN GL. KONE

(rækker nogle Papirer frem)

Jeg vilde gerne spørge . . .

THOMSEN

Et Øjeblik . . .

(Han gaar ud ad Baggrundsdøren. Den gl. Kone sætter sig hen ved Væggen ved Siden af de andre. Mosegaard er gaaet hen til sit Bord ved Skrive-maskinen. Bram ved sin Pult, skrivende Kopien. Pause, mens Skrive-maskinen gaar. Lidt efter vender Mosegaard sig langsomt og siger:)

MOSEGAARD

Maaske Frøken Busk heller ikke kommer idag?

BRAM

Aner det ikke . . .

MOSEGAARD

Ja, undskyld.

BRAM

Gudbevares.

(Mosegaard har atter vendt sig til sit Arbejde. Lidt efter drejer han sig atter)

MOSEGAARD

Hun var her jo nemlig ikke igaar, og saa gik jeg iaftes op i Pensionatet for at høre, hvordan hun havde det. Hun laa i Sengen — blev der sagt.

BRAM

Jasaa.

MOSEGAARD

Af Snue.

BRAM

Ja —

MOSEGAARD

Naa, De véd det?

BRAM

Aner det ikke . . .

(En anden gl. Mand er kommet ind fra Baggrunden. Mosegaard vender sig atter til sit Arbejde. Bram til den gl. Mand ved Skranken — uden at løfte Hovedet)

BRAM

De ønsker?

DEN GL. MAND

(med nogle Papirer)

Jeg vilde gerne spørge . . .

BRAM

Et Øjeblik . . .

(Den gl. Mand sætter sig afventende hen til de andre langs Væggen. Mosegaard har atter drejet sig)

MOSEGAARD

Kontorchefen er maaske ikke kommet?

BRAM

(skriver, tier)

MOSEGAARD

Jeg mente, at der maaske laa et Brev fra hende inde til Kontorchefen.

BRAM

Aner det ikke . . .

MOSEGAARD

Ja, undskyld —

BRAM

Gudbevares.

(Thomsen ind fra Baggrunden, rygende. Gaar hen til Kummen og vasker Hænder. Alle de ventende har ærbødigt rejst sig)

THOMSEN

(til Bram)

Er De færdig?

BRAM

Ja.

THOMSEN

Altsaa: Kopiens Rigtighed bekræfter . . .

BRAM

(skrivende)

Kopiens Rigtighed bekræfter . . .

MOSEGAARD

Skal jeg bekræfte?

THOMSEN

Nej, nu skal jeg. (Hen til Bram. De ventende sætter sig igen. Thomsen og Bram smiler til hinanden :) Meget vel. (Skriver) C. Th. Thomsen . . .

BRAM

(pludselig)

Der er han!

(Thomsen stikker i en Fart Brevet til sig. Alle har sat sig, ivrig arbejdende, Mosegaard klapper hæftig med Skrivemaskinen. En kort Pause. Saa aabnes Døren i Forgrunden t. v., og Kontorchef Elby kommer hurtig ind med et noget ophidset Ansigt. De ventende har rejst sig ærbødigt)

BRAM, THOMSEN, MOSEGAARD

Godmorgen —

KONTORCHEF

Godmorgen —

(Han gaar nervøs rundt, kigger i nogle Papirbunker paa Skriverens Bord og ved Skranken. Tager nogle sammenkrøllede Breve op af en Papirkurv. Gaar til Kakkelovnen, ser efter i Kulkassen)

KONTORCHEF

Har der været nogen inde paa mit Kontor idag?

(De andre ser uforstaaende op)

KONTORCHEF

Jeg mener: har nogen af de Herrer været inde paa mit Kontor idag?

ALLE

Nej.

(Han søger igen. Alle arbejder. Skrivemaskinen klapper og ringer)

KONTORCHEF

Jeg søger et Brev. De véd ikke, om der er fundet et Brev?

BRAM

Et Brev?

KONTORCHEF

Ja.

THOMSEN

Undskyld, hvad skulde det være for et Brev?

KONTORCHEF

Et Brev —

Henri Nathansen: Affæren.

THOMSEN

Jamen —

KONTORCHEF

Et Brev altsaa! Jeg spørger jo ikke, om De har fundet et Ravrør eller en Cyklepumpe, men —

(Han stopper, skal nyse, kan ikke)

MOSEGAARD

Skal jeg gaa ind og søge?

KONTORCHEF

Nej.

(Han er under sin Søgen kommet hen til Skranken og ser de Ventende)

KONTORCHEF

Venter De?

DE GAMLE

Ja.

KONTORCHEF

Saa kom igen om et Kvarter. Jeg er optaget.

(De Gamle gaar. Budet Hansen er lidt forinden kommet ind fra Baggrunden t. v. med 2 Mælkeflasker og 2 Flasker Øl. Øllet sætter han paa Pulten, den ene Mælkeflaske paa Mosegaards Bord, med den anden gaar han hen mod Kontorchefens Dør, medens Thomsen, Bram og Mosegaard søger ved deres Pladser)

KONTORCHEF

Hansen —

HANSEN

Ja, Hr. Kontorchef —

KONTORCHEF

De véd ikke, om der er fundet et Brev inde hos mig?

HANSEN

Nej, Hr. Kontorchef —

(Hansen bukker og gaar ind med Mælkeflasken)

KONTORCHEF

Hansen forstaar da ialtfald at svare paa, hvad man spørger ham om. (Thomsen ser rasende op) Men han er ganske vist heller ikke Fuldmægtig. (Thomsen vil svare, men da Kontorchefen i det samme vender sig om mod Hansen, der kommer tilbage, bider han det i sig) Er Md. Smidt gaaet, Hansen?

HANSEN

Hun var ved Overtøjet ude paa Gangen.

KONTORCHEF

Saa bed hende komme. Straks.

HANSEN

Meget gerne.

(hurtig ud Baggrunden t. h.)

KONTORCHEF

(henkastet)

Frøken Busk er her heller ikke idag?

MOSEGAARD

Jeg var oppe i Pensionatet iafte for at høre, hvordan hun havde det. Hun laa i Sengen — blev der sagt. Af Snue.

(I det samme nyser Kontorchefen)

MOSEGAARD

Gud velsigne Dem . . .

KONTORCHEF

Tak.

(Md. Smidt ind i Overtøj fra Baggrunden t. h., bliver forskræmt staaende ved Døren)

KONTORCHEF

Kom nærmere. (Md. Smidt nærmer sig frygtsomt) De har ikke fundet et Brev, da De gjorde rent inde hos mig idag?

MD. SMIDT

Hvabehar?

KONTORCHEF

Jeg spørger, om De ikke har set et Brev, som jeg maa have forlagt?

MD. SMIDT

Jeg har ikke set saa meget som en Stump, Hr. Kontorchef. Og hvis jeg har set noget, har jeg ikke kigget i det, Hr. Kontorchef.

KONTORCHEF

Hvem spørger, om De har kigget i det. Jeg spørger, om De har set det eller ikke set det.

MD. SMIDT

Jeg har hverken set det eller ikke set det, Hr. Kontorchef. Det kan ogsaa Hr. Assistenten bevidne.

KONTORCHEF

Hvabehar —!

MD. SMIDT

Hvabehar?

BRAM

Md. Smidt mener vist, at saa maatte jeg vel vide det —

MD. SMIDT

Jo.

BRAM

Da jeg var den første, hun talte med, da hun kom ind fra Deres Kontor.

MD. SMIDT

Og ellers plejer jo Frøkenen at være den første paa Kontoret. Men hun kom her jo ikke —

KONTORCHEF

(fra hende)

Nej.

MD. SMIDT

Det stod der jo.

(Alle drejer pludselig Hovederne)

KONTORCHEF

Stod —? Hvor —? Hvor var det, det stod? Har De fundet noget, hvori der stod, at Frøken . . . en af Frøkenerne ikke kom her idag?

MD. SMIDT

(bønlig til Bram)

Hr. Assistent —

KONTORCHEF

Ved De noget?

BRAM

Aner ikke —

KONTORCHEF

(til Md. Smidt)

Svar!

BRAM

Men maaske Md. Smidt vil sige, at hun har
brændt det, før hun saa mig.

MD. SMIDT

Jo.

KONTORCHEF

Har De da brændt det?

MD. SMIDT

Det har jeg vel, Hr. Kontorchef.

KONTORCHEF

Nu siger jeg Dem én Ting, Md. Smidt — — De
kender mig jo — — her paa Kontoret taaler jeg
ingen Vrøvl. Enten siger De mig uden Omsvøb,
hvordan Sagen hænger sammen —

THOMSEN

Det har Konen jo sagt.

KONTORCHEF

Har jeg spurgt Dem?

THOMSEN

Nej, men jeg synes, det er for stort et Numer at gøre ud af et fuldkommen ligegyldigt Brev —

KONTORCHEF

Saa det synes De?

THOMSEN

Om at en eller anden, ligegyldig hvem, ikke kommer her idag —

MD. SMIDT

Ja, andet stod der ikke.

THOMSEN

Og at saa Md. Smidt ikke har syntes, at det Smule Brev var bedre værd end at gaa i Kakkel-ovnen —

MD. SMIDT

Nej —

THOMSEN

Lad os dog være Mennesker.

(Lille Pause)

KONTORCHEF

Md. Smidt kan gaa.

MD. SMIDT

Hvabehar?

KONTORCHEF

De kan tage Deres Tøj og gaa!

THOMSEN

Nej, hør nu —

KONTORCHEF

Færdig!

MD. SMIDT

Kontorchefen vil da ikke gøre os noget ondt —

KONTORCHEF

Gaa saa —

MD. SMIDT

Min Mand spaserer, og min den Mindste ligger
med et Tilfælde i Tarmen —

KONTORCHEF

Gaa!

(Md. Smidt ser sig et Øjeblik hjælpeløst omkring. Saa forsvinder hun for-
virret ud ad Baggrundsdør t. h.)

KONTORCHEF

(til Thomsen)

Jeg beklager, at sligt kan finde Sted her paa
Deres Kontor. De har, som jeg før har sagt Dem,
Ansvar for det underordnede Personales Forsøm-
melighed — — (da Thomsen vil afbryde) — — De tillader
maaske, at jeg taler ud? Selvom i det paagældende
Tilfælde vedkommende Skrivelse var irrelevant, for-
andrer dette ikke mit Syn paa Sagen — det kunde
ligesaa vel have været et Dokument af Betydning.
Jeg har derfor i Sinde at statuere et Eksempel og
indberette Sagen til Direktøren. For Deres Ved-
kommende vil den forhaabentlig indskrænke sig til

en Reprimande . . . (da Thomsen vil svare) . . . en Reprimande, ja. For Md. Smidt vil den — beklageligvis — være ensbetydende med hendes Fjernelse her fra Kontoret.

Jeg gaar nu til Referat hos Direktøren — — —

(Han gaar under dyb Taushed — man hører kun Skrivemaskinens afdæmpede Klapren — ud ad Baggrundsdøren t. h. Da den har lukket sig efter ham, slaar Thomsen i Pulten og rejser sig)

THOMSEN

Det skal blive Løgn!

BRAM

(hen til Døren)

Hysss . . .

THOMSEN

(dæmper Stemmen)

Det skal blive Løgn, siger jeg. Jeg har før faaet en Reprimande, da vi begge var Fuldmægtige, og han havde sladret af Skole. Derfor sprang han mig forbi. Nu skal det blive ham, der springer!

BRAM

Hysss . . .

THOMSEN

(ganske dæmpet)

Det skal blive ham, der springer, ja. Nu er jeg ovenpaa, min Ven, og det skal blive dig, der kommer til at ligge paa dine Gerninger. Ligesaa nydeligt. Lad nu blot ham gaa til Direktøren med sin Reprimande — saa kommer jeg ganske stille bag-

efter med min — og saa springer Bomben — —
 (slaar i Pulten) — — bom!

(Mosegaard er under dette begyndt at pakke sin Frokost ud og hælde Mælk op. Han sidder ved sit Bord og følger lyttende med, uden at de andre ænser ham. Da han hører om Bomben, der skal springe, vender han sig og stanser i Tygningen)

MOSEGAARD

Hvad er det for en Bombe, med Forlov?

THOMSEN

Brevet!

BRAM

(advarende)

Hm —

(Han og Thomsen sætter sig optaget ved Pultene. Mosegaard har rejst sig og kommer hen med Smørrebrød og Mælkeglas)

MOSEGAARD

Hvad er det for et Brev, med Forlov? Er der da nokken et Brev?

THOMSEN

Ja.

MOSEGAARD

Er det da noget, han har forsét sig med?

THOMSEN

Ja.

MOSEGAARD

Hvad for noget?

BRAM

Det kan vi ikke sige.

THOMSEN

Nej.

MOSEGAARD

Véd De da noget?

THOMSEN

Ja.

BRAM

Det vil sige —

THOMSEN

Vi ikke.

BRAM

Nej.

MOSEGAARD

Hvem da?

THOMSEN

Md. Smidt —

MOSEGAARD

Md. Smidt?

BRAM

Md. Smidt véd noget, ja.

THOMSEN

Ja.

(Døren i Baggr. t. v. aabnes paa Klem, og Fuldmægtig Lassen fra det andet Kontor stikker Hovedet ind, spisende sin Frokost)

LASSEN

Er han gaaet?

BRAM

(pakker Frokost ud)

Ja.

LASSEN

(ind)

Hvad er det, Budet Hansen fortæller om Md. Smidt?

(Assistent Willum kommer fra samme Dør, spisende — lidt efter en kvindelig Assistent Frk. Hjort)

WILLUM

Hvad er det med Md. Smidt?

(Døren i Forgrunden t. h. aabnes, og Fuldmægtig Skou fra det tredje Kontor stikker Hovedet ind — ogsaa spisende)

SKOU

Er han gaaet?

BRAM

Ja.

SKOU

Hvad er det, Hansen fortæller om Md. Smidt?

FRK. HJORT

Ja, hvad er det?

(Fra Døren i Forgrunden t. h. kommer endvidere Assistent Blom og kvindelig Assistent Frk. Rud)

FLERE

Ja, hvad er det?

THOMSEN

(ogsaa i Færd med Frokosten)

Altsaa — der er dét: Md. Smidt har imorges fundet et Brev inde hos Kontorchefen. Hun har

formodentlig kigget i det og set, at det var uden Betydning. Imidlertid savner Kontorchefen før, da han kom her ind, et Brev — om det er dette eller maaske et andet staar hen i det uvisse — men da han spørger Md. Smidt derom, bliver hun forfjamsket og svarer som Følge heraf forvirret, og først da han gaar hende paa Klingen, siger hun, at hun har brændt det.

LASSEN

Har hun da brændt det?

WILLUM

Hvad stod der i det?

SKOU

Var det til Kontoret?

BLOM

Privat maaske?

THOMSEN

Maaske.

FRK. HJORT

Hm —!

BRAM

Brevet var, saavidt jeg forstod paa Md. Smidt, en Meddelelse fra en af Kontorets Damer om, at hun var syg og ikke kom her idag —

FRK. HJORT OG RUD

Frk. Busk?

BRAM

Ja.

FRK. HJØRT OG RUD

Hm —!

(Lille Pause)

MOSEGAARD

Hun ligger nemlig. — Af Snue.

(Lille Pause)

THOMSEN

Nu er imidlertid Sagen dén: Kontorchefen er — uvist af hvilken Grund — ude af sig selv. Han foer op mod Md. Smidt og specielt mod mig paa Kontorets Vegne. Han er nu hos Direktøren for at indberette Sagen. Og han vil — da han nu altsaa har udset sig mig og Md. Smidt som Offer — indstille mig til en Reprimande og Md. Smidt til Fjærnelse fra Kontoret.

SKOU

Hvad siger De?

THOMSEN

Ja.

LASSEN

Reprimande?

WILLUM

For hvad?

SKOU

Der maa jo stikke noget under —

BLOM

Ja, noget maa der jo være —

FRK. HJORT OG RUD

Selvfølgelig!

MOSEGAARD

Md. Smidt véd noget . . . (Taushed) . . . siger Fuld-
mægtigen.

LASSEN

Véd hun noget?

WILLUM

Hvad for noget?

SKOU

Hvad sagde jeg!

FRK. HJORT OG RUD

Gud!

BLOM

Hvor er hun?

SKOU

Hvad sagde hun da?

LASSEN

(til Bram)

Véd De noget?

SKOU

(til Thomsen)

Véd De noget?

THOMSEN

Jeg véd ingenting. (Skuffelse) Jeg formoder.

NOGLE

Hvilket?

ANDRE

Saa sig det!

THOMSEN

Jeg formoder, at Md. Smidt véd Besked om et eller andet, som vi andre er fuldkommen uvidende om, og som vi for Gud i Himlens Skyld ikke maa vide. Jeg kan tage min Reprimande, som jeg før har taget mod Reprimander fra den Side — spise den paa et Stykke Smørrebrød. Selvom sikkert jeg, ligesaa lidt som nogen af Dem, føler nogen Forkærlighed for den Person, som for kort Tid siden uden Hensyn til Anciennitet sprang os forbi — — (Bevægelse) — — og som har forstaaet at tilvende sig alle de smaa uvisse Indtægter, som rettelig burde fordeles imellem os — — (Bevægelse) — — saa vil jeg dog ikke opfordre Dem til af Hensyn til mig at foretage noget Skridt. Men der er En, som vil blive det uskyldige Offer for Hr. Kontorchefens Magtbrynde, En, som brutalt, uden Hensyn til Mand og Børn, skal kastes paa Gaden, fordi hun maaske véd noget, som ingen maa vide —

LASSEN

Oprørende —!

WILLUM

Ja —

SKOU

Gement —

WILLUM

Vi vil vide Besked —

BLOM

Fuld Besked.

LASSEN

For Kontorets Skyld —

BRAM

Og Thomsens —

SKOU

Og Md. Smidts!

LASSEN

Er vi Mennesker, eller er vi ikke Mennesker?

SKOU

Den Flab!

WILLUM

Væk med ham!

FRK. HJORT

Det bliver spændende —

FRK. RUD

Vældig!

THOMSEN

Hr. Lassen spurgte, om vi var Mennesker eller ikke Mennesker. Skal vi vise, at vi er det, og at

Kontoret har sine uskrevne Love, som vi alle, hvis nogen, selv de Øverste, træder dem for nær, skal vide at hævde —

ALLE

Ja — bravo — —

THOMSEN

Skal vi for én Gangs Skyld vise de Herrer Meningen med den nye Tids faglige Aand kontra Bureaukratismen —

ALLE

Ja — bravo — —

THOMSEN

Saa at vi i denne Sag lader al Smaalighed fare og lader en fattig Rengøringskone være ligesaa god som nogen af os andre —

FRK. HJORT

Naa — aa —

FRK. RUD

Ja, det vil jeg rigtignok ogsaa sige —

LASSEN

Hr. Thomsen sagde: i denne Sag —

FRK. HJORT OG RUD

Ja — a!

THOMSEN

I denne Sag altsaa staar Last og Brast med Md. Smidt og møder Kontorchefens Indberetning

med en Protest imod hendes Fjærnelse! (Tilslutning)
 Jeg foreslaar da, at vi alle møder iaften f. Eks. hjemme
 hos mig, og jeg skal saa til den Tid søge at frem-
 skaffe Oplysninger, der maaske kan bringe nogen
 Klarhed i denne gaadefulde Affære —

ALLE

Ja —!

THOMSEN

Skal vi sige Kl. 8?

ALLE

Ja —!

FRK. HJORT

Er det til Aften?

THOMSEN

I al Beskedenhed til en Kop The og et Stykke
 Smørrebrød.

ALLE

Bravo —!

THOMSEN

Vedtaget?

ALLE

Ja.

(Mosegaard, der under hele denne Scene har forholdt sig passiv og passet
 sin Skrivemaskine, drejer sig langsomt)

MOSEGAARD

Undskyld —

THOMSEN

Gudbevares —

MOSEGAARD

Jeg vilde blot sige, at jeg ikke kan gaa med —

FLERE

Hvad for noget!

SKOU

Er De Skruebrækker, Mosegaard?

LASSEN

Her slutter vi Overordnede os sammen for at støtte en Underordnet, og saa vil De, som dog paa en vis Maade selv altsaa er Underordnet, bryde ud —

THOMSEN

Det er nydeligt!

BRAM

Og De kalder Dem Socialist!

WILLUM

Og vi andre er oven i Købet Højremænd.

FRK. HJORT

Radikale —

FRK. RUD

Om vi maa be' —

THOMSEN

De vil maaske gaa bag om Deres Kolleger for at indynde Dem paa højere Steder?

FLERE

Fy — fy —

MOSEGAARD

Jeg vil ikke gaa bag om nogen. Jeg vil blot ikke være med i noget, som jeg ikke kender noget til. Kontorchefen har altid taget sig pænt af mig og lovet det ogsaa for Fremtiden —

THOMSEN

Og sæt saa, De regnede fejl. Hvis jeg nu blev Deres Kontorchef —

SKOU

Eller jeg?

LASSEN

Jeg kunde jo da endelig ogsaa tænkes —

MOSEGAARD

Jeg har passet mig selv og staaet udenfor Partierne, hvem der saa var Kontorchef —

FRK. HJORT

Sikken et Mandfolk —!

(Latter, Tilslutning — pludselig siger)

BRAM

Hyss . . .

(Stilhed. Alle staar et Øjeblik lyttende mod Døren i Baggrunden t. h. Saa siger med ét)

THOMSEN

Der er han!

(Alle løber til deres Kontorer, Thomsen og Bram sætter sig ivrig arbejdende til Pultene, Mosegaard til Skrivemaskinen. Et Øjeblik Stilhed. Saa aabnes Døren i Baggrunden t. h. forsigtig. De to gamle Koner fra før og de to gamle Mænd kommer stille ind og sætter sig ærbødigt afventende hen paa Stolene ved Væggen. Thomsen og Bram glider ned ad Pultstolene. Dørene i Forgrunden t. h. og i Baggrunden t. v. aabnes paa Klem. Man skimter Lassens og Skous Ansigter.)

THOMSEN

Blind Alarm!

(De kommer alle ind igen, holdende sig i Nærheden af Dørene)

FRK. HJORT

Jeg passer paa . . .

FRK. RUD

Jeg med . . .

(Begge ud ad Dør i Baggrunden t. h.)

THOMSEN

Saavidt jeg forstod Dem, Mosegaard, tør vi dog maaske gaa ud fra, at De ikke vil foretage Dem noget Modtræk —

MOSEGAARD

Nej, naar jeg blot maa staa udenfor —

THOMSEN

Og De kan vel hellerikke have noget imod at give Møde iaften for at være à jour med Sagens Gang —

MOSEGAARD

Nej, naar jeg blot maa forholde mig passiv —

THOMSEN

Det er altsaa en Aftale: Hjemme hos mig iaften Kl. 8.

DE ANDRE

Kl. 8, ja —

(I det samme kommer Frk. Hjort, fulgt af Frk. Rud, farende fra Baggrundsdør t. h.)

FRK. HJORT

Nu kommer han!

(Alle som før ind paa Kontorerne. Thomsen og Bram ved Pultene. Mosegaard ved Skrivemaskinen.

Et Øjeblik efter kommer Kontorchefen fra Baggrunden. De gamle langs Væggen rejser sig)

KONTORCHEF

De ønsker —?

EN GL. MAND

(rækker sine Papirer)

Jeg vilde gjerne spørge . . .

KONTORCHEF

Har ikke Tid idag. — Imorgen mellem 10 og 11.

(De gamle gaar. Kontorchefen gaar frem mod sit Kontor i Forgrunden t. v. Da han er ved Døren, stanser han)

KONTORCHEF

Sagen er nu indberettet til Direktøren. Den gaar nu altsaa sin Gang. (ind)

THOMSEN
(slaar i Pulten)

Det gør den, ja!

BRAM

Hysss

(Thomsen og Bram bøjer sig arbejdende over Pultene. Mosegaard klaprer ved Skrivemaskinen).

Tæppe.

ANDEN AKT

Scenen: Herreværelse hos Fuldmægtig Thomsen. Paa Midten stort Arbejdsbord med Stole. I Baggrunden Sofa med Sidereoler. Til venstre Vindu, foran dette Skrivebord. Paa højre Sidevæg en Chaiselongue.

Døre i Baggrunden t. v. til Spisestue, i Baggrunden til højre og paa højre Sidevæg til Entréen.

Idet Tæppet gaar op, sidder Fuldmægtig Thomsen midt for Arbejdsbordet, ordnende nogle Papirer. Md. Smidt sidder med Hat og Overtøj paa en Kant af Chaiselonguen, afventende. Thomsen rejser sig højtideligt med et stort Papir i Haanden.

THOMSEN

Ja, min gode Md. Smidt — jeg har bedt Dem komme her i Aften lidt før de andre, dels fordi jeg anser det for min Pligt at give Dem som primus motor Oplysning om, hvorledes Kontoret stiller sig til Deres Sag, dels for at bede Dem holde Dem i Beredskab ude i Køkkenet, saa at vi til enhver Tid kan hidkalde Dem til Konference og indhente Deres Billigelse af den Fremgangsmaade, man maatte finde opportunt at anvende i Sagen. — De forstaar?

MD. SMIDT

(rejser sig)

Saa nogenlunde, Hr. Fuldmægtig.

(sætter sig igen)

THOMSEN

Jeg skal da i den Anledning tillade mig at oplæse for Dem til Deres Approbation den Sagsfremsstilling, som jeg og forventelig Kontoret er sindet at lægge til Grund for Indberetningen til højere Vedkommende.

MD. SMIDT

(andægtig med Haanden bag Øret)

Jo, mange Tak, Hr. Fuldmægtig.

THOMSEN

Altsaa: (Læser op af et Koncept)

Til Hr. Direktør C. F. Sundby, Kommandør af
Dbg. 2. Grad. Dbm. p. p.

Deres Højvelbaarenhed!

Underskrevne Personale i 2. Afdelings Sekretariat
tillader sig herved i Ærbødighed at henvende sig
. . . (retter) . . . at henvende os til Hr. Direktøren i
følgende Anliggende:

Da Rengøringskone Fru — — Deres Navn?

MD. SMIDT

Ja, det er jo ellers Md. Smidt.

THOMSEN

Fulde Navn?

MD. SMIDT

Hertha Thomine Aurelia Smidt.

THOMSEN

Født?

MD. SMIDT

26. October 1867.

THOMSEN

Pigenavn, mener jeg.

MD. SMIDT

Bach.

THOMSEN

Med c-h?

MD. SMIDT

Jo, Tak.

THOMSEN

Altsaa: Da Rengøringskone Fru Hertha Thomine Aurelia Smidt, f. Bach, D. D. foretog den sædvanlige Rengøring —

MD. SMIDT

Tilladelse, Hr. Fuldmægtig —

THOMSEN

Værsaaartig —

MD. SMIDT

Det var Onsdagsrent —

THOMSEN

Naa ja —

MD. SMIDT

Saa er det nemlig lidt grundigere.

THOMSEN

Altsaa: Da Rengøringskone o. s. v. o. s. v. D. D. foretog sin Hovedrengøring —

MD. SMIDT

Det er nu ogsaa for meget sagt —

THOMSEN

Hvad skal jeg da kalde det?

MD. SMIDT

Onsdagsrent, med Tilladelse —

THOMSEN

Da altsaa Rengøringskone o. s. v. o. s. v. D. D. foretog sin Onsdagsrengøring — —

MD. SMIDT

Jo, mange Tak —

THOMSEN

— — i Hr. Kontorchef P. W. Elbys Kontor, forefandt hun under Sammes Skriveunderlag et ukouverteret Brev, hvilket samme hun — efter først at have haft i Sinde at overgive det til Hr. Kontorchefen personlig ved dennes Tilstedekomst paa Kontoret, men i den Antagelse, at Brevet var irrelevant, flygtig undersøgte . . . Komma . . . opdagede at være af mere privat Natur, ikke beregnet paa uved-

kommende Medviden, hvorefter Kompagentinden, efter først at have haft til Hensigt at brænde Brevet, men da hun efter nærmere Omtanke mente sig uberettiget dertil og tillige instinktivt følte, at samme indeholdt Oplysninger, som hun i Kontorets Interesse ikke fandt sig beføjet til at brænde eller paa anden Maade borteliminere — — Komma — — efter Omstændighederne fandt det rettest at tilbageholde og foreløbig tage i Forvaring. — Er De med?

MD. SMIDT

Saa nogenlunde, Hr. Fuldmægtig.

THOMSEN

Da Hr. Kontorchefen imidlertid senere indfandt sig paa Kontoret og forespurgte de Tilstedeværende, om der var fundet et ikke nærmere betegnet Brev, svarede disse, som rimeligt var, benægtende, hvorefter Kompagentinden, der blev fremstillet, og adspurgt, om hun var vidende om meromtalte Brev, gav i forklarlig Opskræmthed et undvigende Svar, som det ved indgaaende Krydsforhør lykkedes at give en Tilstaaelses Form, gaaende ud paa — — Komma — — at Kompagentinden vel havde fundet Brevet, men da samme forekom hende irrelevant, havde brændt, i hvilken Anledning da Hr. Kontorchefen fandt sig beføjet til, næst at tildele Hr. Fuldmægtig C. Th. Thomsen en Tilrettevisning i Personalets Paahør — — Komma — — at true Kom-

parentinden med en Indstilling, gaaende ud paa hendes Fjærnelse fra Kontoret. — Er det rigtigt?

MD. SMIDT

Saa nogenlunde, Hr. Fuldmægtig.

THOMSEN

(med Værdighed)

Foranlediget heraf skal undertegnede Personale i 2den Afdelings Sekretariat i Ærbødighed tillade sig at anmode Hr. Direktøren om at foranledige bemeldte Sag undersøgt, idet man dels formener, at Komparentinden har handlet bona fide og ikke bør undgælde for en Handling, der ihvertfald kun kan falde ind under de strafferetlige Regler om culpa, dels formener at Hr. Direktøren efter Gennemlæsningen af meromtalte Brev, som hermed følger under Bilag A, vil faa det samme Syn som Personalet paa denne efter vor ærbødige Formening Kontorets Ære og Værdighed i afgørende Grad involverende Sag.

København d.

Allerærbødigst.

Kort og klart, ikke sandt?

MD. SMIDT

Hvabehar?

THOMSEN

Jeg siger, hvis der er et eller andet, De ikke helt forstaar, saa sig kun til.

MD. SMIDT

Det var jo nok lidt vanskeligt at følge, Hr. Fuldmægtig, men ellers lød det rigtig kønt.

THOMSEN

Det er Kunsten, Md. Smidt.

MD. SMIDT

Men med Forlov — hvad var det med den Kammerraadinde?

THOMSEN

Med hvad for en én?

MD. SMIDT

Kammerraadinden —

THOMSEN

Komparentinden, mener De —!

MD. SMIDT

Jo.

THOMSEN

Det er jo Dem selv, Md. Smidt.

MD. SMIDT

(Ier og holder sig for sin tandløse Mund)

Ih, Gud Fredsens —!

THOMSEN

Det er Md. Smidt paa Latin.

MD. SMIDT

Det var dog et yndigt Sprog.

THOMSEN

Naa — nu giver jeg Dem altsaa Brevet Md. Smidt, og saa kan De gaa ud i Køkkenet til Pigen. Naar saa alle er forsamlede, kalder jeg Dem ind igen. Det ser bedre ud, at vi andre slet ikke har haft noget med Brevet at bestille. De overlader os det saa og siger, at De tog det i Forvaring, fordi De syntes, at det indeholdt en Krænkelse af Kontorets Værdighed —

MD. SMIDT

Jeg hørte ikke rigtig —

THOMSEN

Det kan sku ogsaa være det samme.

(Det ringer)

THOMSEN

Der er de. Gaa saa ud i Køkkenet.

MD. SMIDT

Skal jeg lægge Hatten?

THOMSEN

Ikke for min Skyld.

MD. SMIDT

Jeg synes jo ogsaa selv, at den pynter . . .

(Hun gaar ud ad Døren i Baggr. t. h., Thomsen gaar hen og aabner Døren paa Sidevæg t. h. Man hører Stemmer: Godaften, Godaften — —)

THOMSEN

Godaften — velkommen — skal jeg hjælpe —? (ud i Entréen) Værsgod og gaa indenfor —

(Det ringer igen. Man hører flere Stemmer: Godaften, Godaften — —. Fuld-
mægtig Lassen ind, fulgt af Skou, gnidende Hænder, lidt efter Willum,
Bram, Blom — alle i Frakke — sidst Frk. Hjort. De hilser alvorlig
og højtidelig paa hinanden, gaar omkring, seende paa Skilderier og Reoler)

SKOU

Var Frk. Rud ikke med?

FRK. HJORT

Jo.

SKOU

Jeg synes, de bliver lidt længe ude i Entréen —

(Frk. Rud hurtig ind, fulgt af Thomsen)

THOMSEN

. . . Ja, mine Damer og Herrer. — værsaaartig
og tag Plads — her staar Cigarer — let — mellem
. . . Cigaretter til Damerne —

FRK. HJORT

Tak, jeg ryger helst Cigar.

(Det ringer)

THOMSEN

Det er maaske Mosegaard — — (hen til Døren t. h.)
Godaften, Mosegaard — — ja, vi mangler kun Dem
— værsaagod og gaa indenfor — —

(De andre har taget Plads. Thomsen frem med Mosegaard)

MOSEGAARD

Godaften — De maa undskylde — men jeg var
oppe i Pensionatet for at høre til Frk. Busk, men
Lægen var derinde, blev der sagt —

FRK. HJORT OG RUD

(sagte)

Hm —

(Mosegaard gaar lidt omkring, havner i Stolen ved Skrivebordet. Thomsen har stillet sig midt for Bordet med Papirerne)

THOMSEN

Tja — (Alle vender sig forventningsfulde imod ham) Der er Papir og Blyanter, mine Damer og Herrer, til eventuelle Notater —

(Der rækkes Papir og Blyanter rundt, ingen tager Notits af Mosegaard. Da alle har faaet, gaar han selv hen til Bordet og beder om Skrivemateriale, faar det og vender tilbage til sin Plads. Han ser Cigarkassen staa der, men da ingen byder ham, lader han den staa. Han forholder sig passiv under det følgende)

THOMSEN

Tja —. (Lille Pause) Naar jeg nu, mine Damer og Herrer —

LASSEN

Undskyld —

THOMSEN .

Bevares —

LASSEN

(rejser sig)

Inden vi skrider til Forhandling om denne i sit Udspring ubetydelige, men i sine Følger muligvis vidtrækkende Sag, tillader jeg mig at foreslaa: Nr. 1 — at der vælges en Sekretær, der kan referere de enkelte Udtalelser, og: Nr. 2 — at der, da der kan blive Tale om divergerende Anskuelser og Afstemninger — vælges en Dirigent.

ALLE

Ja — Ja —

WILLUM

Jeg foreslaar til Dirigent Hr. Fuldm. Lassen.

(Bravo, Haandklap)

LASSEN

Idet jeg takker for Æren, tillader jeg mig at bede Forsamlingen fremsætte Forslag om Valg af en Sekretær.

BLOM

Jeg foreslaar Hr. Fuldm. Skou.

LASSEN

Tør jeg bede dem, der stemmer paa Fuldm. Skou, række Hænderne i Vejret. (Han ser sig om, alle har rakt Hænderne i Vejret undtagen Mosegaard, der sidder i sine egne Tanker) Mosegaard — De maa række Hænderne i Vejret — (Mosegaard rejser sig, rækker Haanden i Vejret) Fuldmægtig Skou er saaledes valgt —

THOMSEN

(bringer Klokke)

Værsaaartig —

LASSEN

Tak. —

Idet jeg gaar ud fra, at alt, hvad der her udtales, sker i dybeste Diskretion, og at intet bringes til Offentlighedens Kundskab, giver jeg hermed Ordet til Hr. Fuldm. Thomsen.

(Sætter sig)

THOMSEN

(rejser sig)

Tja —. (Lille Pause) Naår jeg nu, mine Damer og Herrer, skal tillade mig som primus motor nærmere at belyse denne Sag, som jeg kortelig berørte for Dem i Formiddags, saa tør jeg, og sikkert enhver af de Tilstedeværende, sige mig fri —

SKOU

Sig fri —

THOMSEN

Sig fri, selvfølgelig —

BRAM

Det hedder nu mig —

SKOU

Det hedder sku sig —

LASSEN

Hr. Thomsen har Ordet . . .

THOMSEN

. . . mig fri altsaa for enhver som helst privat og personlig Indblanding af Sagen som saadan uvedkommende Motiver —

SKOU

Det hedder nu sig —

THOMSEN

(gaar uanfægtet videre)

Ganske vist behøver jeg jo ikke i denne Forsamling at lægge Skjul paa, at Paagældende paa den

anden Side sikkert heller ikke tør gøre Regning
paa nogen personlig Sympati fra nogen af os —

DE ANDRE

Hør — hør —

LASSEN

(ringer svagt)

THOMSEN

— — og vi kan selvfølgelig heller ikke ganske
se bort fra, at han som Kollega har vidst at vare-
tage sine egne Interesser i en herhjemme næsten
uhørt Grad — —

LASSEN

(rejser sig)

I herhjemme uhørt Grad tør man vel ikke sige —

THOMSEN

Jeg sagde: næsten uhørt —

LASSEN

(sætter sig)

Gudbevares.

THOMSEN

Sagen er Dem alle bekendt, og jeg skal derfor
ikke trætte Dem med nogen narratio facti. Jeg har
i Mellemtiden søgt Md. Smidt, som til Punkt og
Prikke har erklæret sig enig med den Affattelse —

SKOU

— i den Affattelse —

THOMSEN

— enig med den Affattelse, siger jeg, som jeg i denne vor Skrivelse til Direktøren har tilladt mig at give den. Men, som jeg i Formiddags lovede Dem, har jeg nu søgt at skaffe Lys i Sagen, og jeg kan da allerede give Dem den Meddelelse, at der er fremkommet en Oplysning af sensationel Karakter, der muligvis vil give Sagen en uanet Vending — —

(Han skænker et Glas Vand og drikker, mens Spørgsmaalene regner ned fra de andre)

SKOU

Hvad siger De?

WILLUM

Sagde De sensationel?

BLOM

Er der noget kriminelt?

FRK. HJORT

Gud Fader i Skuret!

LASSEN

(ringer)

Hr. Thomsen har Ordet.

(Dyb Stilhed. Endelig siger)

THOMSEN

Som sagt: en Oplysning af saa sensationel Karakter, at den vil give Sagen en hidtil uanet Vending — —

SKOU

Jamen, hvad for en Vending?

WILLUM

Frem med Papirerne!

DE ANDRE

Ja, frem med dem!

THOMSEN

Det Brev, som Md. Smidt overfor Kontorchefen foregav at have brændt, har hun ikke brændt, men taget i Forvaring.

SKOU

Hvor er det?

WILLUM

Hvad staar der?

BLOM

Har De det?

FRK. HJORT

Faar vi det?

THOMSEN

Jeg har det ikke. Endnu. Men jeg har efter Samraad med Md. Smidt tilladt mig at karakterisere det paa følgende Maade i Personalets Skrivelse til Direktøren:

(Tager Konceptet, mumler først, siger saa)

Altsaa — — hvilket samme hun — efter først at have haft i Sinde at overgive det til Hr. Kontor-

chefen personlig ved dennes Tilstedekomst paa Kontoret, men i den Antagelse, at Brevet var irrelevant flygtig undersøgte — opdagede at være en Skrivelse af mere privat Natur, ikke beregnet paa uvedkommende Medviden — (vender Bladet)

DE ANDRE

Videre — — videre — —

THOMSEN

— — hvorefter Komparentinden efter først at have haft til Hensigt at brænde Brevet, men da hun efter nærmere Omtanke mente sig uberettiget dertil og tillige instinktivt følte, at samme indeholdt Oplysninger . . . her mangler et lille Komma . . .

DE ANDRE

Videre — — videre — —

THOMSEN

. . . som hun i Kontorets Interesse ikke fandt sig berettiget til at brænde eller paa anden Maade borteliminere, efter Omstændighederne fandt det rettest at tilbageholde og foreløbig tage i Forvaring.

SKOU

Hvor er det da?

WILLUM

Hvem har det?

BRAM

Md. Smidt.

SKOU

Hvor er hun?

FRK. HJORT

Kommer hun?

THOMSEN

Ja.

BLOM

Naar?

THOMSEN

Snart.

SKOU

Har hun det med?

WILLUM

Faar vi det at se?

BLOM

Har De set det?

THOMSEN

Ja.

SKOU

Hvad staar der da?

WILLUM

De ved det jo?

FRK. HJORT

Hvem er det fra?

DE ANDRE

Ja, hvem — hvem er det fra?

LASSEN

(ringer)

Hr. Thomsen har Ordet.

(Stilhed)

THOMSEN

Fra en . . . altsaa Dame! (sætter sig)

SKOU

Er dét det Hele!

(Latter)

FRK. HJORT

Uf, de Mandfolk!

(Latter. Enkelte rejser sig)

FRK. HJORT

Staar der Navn?

FRK. RUD

Ja — staar der Navn?

THOMSEN

(der konfererer med Bram)

Nej.

FRK. RUD

Hvad saa?

LASSEN

(ringer)

Er der nogen af de Tilstedeværende, der ønsker Ordet i Anledning af Hr. Fuldm. Thomsens Redegørelse?

(Stemmer: Ja! — Nej! — Frem med Damen! — Ja. — Maden venter. — Bravo!)

MOSEGAARD

(har rejst sig)

Jeg vilde gjerne sige et Ord —

LASSEN

Hr. Mosegaard har Ordet.

(Alle kommer hen, sætter sig, Stilhed)

MOSEGAARD

Jeg tillod mig i Formiddags i al Ærbødighed at mene, at jeg ikke kunde gaa med til det, som vi altsaa er kommet sammen for nu i Aften. For det første, saa synes jeg — ja, De maa undskylde, men jeg synes ikke godt, at man kan blande sig op i noget, som Md. Smidt paa den Maade er kommet til Kundskab om. Jeg synes jo ærlig talt, at det er noget, der hører Privatlivet til, og som vi derfor, som vi plejer at kalde det paa Kontoret: pure bør afvise —

FLERE

Hør — Hør —

MOSEGAARD

For det andet saa har jeg nu som — ja undskyld — Embedsmand den Anskuelse, at man bør holde sammen med dem, som er Ens, hvis jeg maa være saa fri at kalde det: Standsfæller — og for det tredie, saa er jeg saa, ja undskyld, radikal at mene, at Enhver skal have Lov til at have den Kæreste, han har —

FRK. HJORT

Nej!

FRK. RUD

Jo!

DE ANDRE

Bravo!

WILLUM

(til Frk. Hjort)

De kan sku sagtens sige nej.

BLOM

De har jo ingen.

FRK. HJORT

Det kan De jo sige, De ikke véd.

WILLUM OG BLOM

Fy — fy —!

(Latter)

LASSEN

(ringer)

Hr. Mosegaard har Ordet.

MOSEGAARD

Vi har vel alle, eller skal vi hellere sige næsten alle, haft saadan en mer eller mindre hemmelig lille Kæreste, og nu kommer jeg altsaa til det, som jeg maa sige Dem for tilfulde at motivere min Stilling i denne Sag: Jeg har siden Lillejuleaften været hemmelig forlovet med — — en Dame altsaa — — ja, jeg har saamænd saa — — og jeg kan saa-

mænd ligesaa godt, siden vi nu taler om det, sige med hvem — — for det er nemlig Frøken Busk paa Kontoret — — (Tilslutning) — — ja, Tak — — Tak. Og se nu er det saadan, at vi tænker paa snart at gifte os — — ja, vi gør saamænd saa — — og saa har Kontorchefen været saa venlig at love min Kæreste at hjælpe hende med et Brudelegat paa 1500 Kr., og det er jo mange Penge, og det tør jeg ikke risikere at lade gaa fra os. Og saa er jeg altsaa, som det Socialdemokrati, jeg har den Ære at tilhøre, privat frisindet med Hensyn til Forholdet mellem Kønnene, og social aktiv, naar det gælder fagligt Sammenhold — og i Henhold hertil tillader jeg mig fremdeles i al Beskedenhed at forholde mig passiv (sætter sig.)

SKOU

Jeg ogsaa.

BLOM

Jeg ogsaa.

FRK. RUD

Ogsaa jeg.

SKOU

(rejser sig)

Man kan ikke bruge sjofle Motiver.

WILLUM.

(ligesaa)

Det er dog vores Kollega.

BLUM

Og tænk, hvad vi risikerer.

BRAM

Og hvad saa med Md. Smidt?

SKOU

Hvad saa —?

BRAM

Ja, hvad saa?

SKOU

Hvad kommer hun os ved?

WILLUM

Hun har jo sit Parti.

SKOU

Har hun gjort noget forkert, maa hun gaa!

FLERE

Ja!

LASSEN

(ringer)

Fuldmægtig Thomsen har begæret Ordet.

SKOU

Afslutning!

FLERE

Hør — hør —

LASSEN

Fuldmægtig Thomsen —

SKOU

Afslutning!

FLERE

Hør — hør —

FRK. HJORT

Maden bliver kold.

SKOU

Og Snapsen varm.

(Almindelig Opløsning. Lassen ringer forgæves. Endelig faar han Ørenlyd)

LASSEN

Da der synes at være almindelig Stemning for en Afslutning, sætter jeg Spørgsmaalet herom under Afstemning.

(Hør og Bravoraab)

LASSEN

Vil de, der stemmer for Afslutning, række Hænderne i Vejret (ser sig rundt) — — Mosegaard, De skal række Hænderne i Vejret . . . (alle undtagen Thomsen og Bram har rakt Hænderne i Vejret) — — Tak. — Vil saa de, der stemmer mod Afslutning, række Hænderne i Vejret? (Thomsen og Bram gør det) Tak. — Mødet er hævet.

(Opløsning. Alle har forladt Pladserne. Enkelte gaar ind i Spisestuen)

THOMSEN

(har grebet Klokken)

Mine Damer og Herrer! (Protester) Mine Damer og Herrer — (Protest, Hyssen, efterhaanden Stilhed) — Jeg skal kun i Tilslutning til mit Tidligere tillade mig at oplyse, at det i Brevet omhandlede Forhold er af en

saadan Natur, at det — hvis jeg lader det komme til Offentlighedens Kundskab — vil medføre et Kontorchefskifte i 2den Afdelings Sekretariat.

(Han sætter sig. Alle hen til Bordet, spørgende i Munden paa hverandre: Hvad siger De! Lad os høre! Lad ham tale! Op med Thomsen! Ud med Sproget! Frem med det! Stille!)

LASSEN

(har grebet Klokken)

Mødet fortsættes —

Hr. Fuldmægtig Thomsen har Ordet!

(Tyssen. Saa fuldkommen Stilhed)

THOMSEN

Jeg gentager: Sagen er af en saadan Beskaffenhed, at den ikke lader sig stanse. De Damer og Herrer har jo nu besluttet at afvise Sagen, men jeg siger Dem: Md. Smidt har Beviser i Hænde, der vil være absolut fældende, og hun vil hos sit Parti kunne finde al den Støtte i Retfærdighedens Navn, som hun altsaa har maattet give Afkald paa at finde hos Kontoret.

SKOU

Sagen er ikke afvist.

WILLUM

Jeg stemmer for, at den genoptages.

SKOU

Jeg ogsaa.

BLOM

Jeg ogsaa.

FRK. HJORT OG RUD

Ogsaa jeg.

LASSEN

Da der synes at være almindelig Stemning for en Genoptagelse, sætter jeg herved Spørgsmaalet om Sagens Genoptagelse under Afstemning.

(Hør og Bravoraab)

LASSEN

Vil de, der stemmer for en Genoptagelse, række Hænderne i Vejret — — (alle gør det med Undtagelse af Mosegaard) Mosegaard, De skal række Hænderne i Vejret —

MOSEGAARD

Jeg ønsker at forholde mig passiv —

FLERE

Fy — fy —

SKOU

Og Md. Smidt —?

WILLUM

Vil De ikke støtte en Partifælle?

SKOU

Og De taler om Sammenhold!

BLOM

Hædersmand!

LASSEN

(rejser sig)

Det Udtryk kan ikke passere . . .

FRK. HJORT

Mandfolk!

LASSEN

Kan heller ikke passere . . .

FLERE

Frem med Md. Smidt! Hvor er Md. Smidt! Vi vil høre Md. Smidt!

THOMSEN

Kl. er 8¹/₂. — Jeg skal høre . . .

(Han ringer paa den elektriske Klokke ved Baggrundsdøren t. h. Et Øjeblik efter kommer en Pige ind)

THOMSEN

Er Md. Smidt derude?

PIGEN

Ja.

THOMSEN

Vil De bede hende komme —

(Pigen ud)

LASSEN

Maa jeg bede Dem alle i Ro indtage Deres Pladser.

(Alle sætter sig. Dyb Taushed. Lassen staar op midt for Bordet. Et Øjeblik efter aabnes Døren i Baggrunden t. h. Md. Smidt smyger sig ind. Alle Ansigter er præget af dyb Alvor. Lassen ringer dæmpet)

LASSEN

Tør jeg bede Fru Smidt træde nærmere . . .

(Md. Smidt gaar frem, stanser mellem Bordet og Chaiselonguen. Alle Ansigter er præget af Medfølelse. Frk. Hjort anviser hende Plads paa Chaiselonguen ved sin Side, men Md. Smidt vægrer sig beskedent)

LASSEN

Fru Smidt! — Personalet i 2den Afdelings Sekretariat, hvortil ogsaa De er knyttet, har paa et Møde her i aften énstemmig mod én Stemme — — (ser paa Mosegaard) — — som jeg kollegialiter skal lade unævnt — — besluttet at staa solidarisk med Dem i den Sag, som er Dem og delvis os andre bekendt —

MD. SMIDT

(tørre sig bevæget om Munden)

Gud velsigne Dem — — —

LASSEN

Jeg tillader mig da paa Kontorets Vegne og som Dirigent for denne Forsamling at bede Dem overgive i mit Værge til videre Befordring det ommeldte Aktstykke —

MD. SMIDT

Hvad for et Stykke, med Forlov?

THOMSEN

Brevet!

MD. SMIDT

Jo, mange Tak . . .

(Hun tager Brevet frem af sin Pose under aandeløs Stilhed og rækker det til Fuldm. Lassen. Han læser, tager sig til Panden)

LASSEN

Jamen, du Alforbarmende —!

FLERE

Hvad er der? — Hvad er det? —

LASSEN

(ser sig forfærdet omkring — Blikket stanser ved Mosegaard)

Det er jo — —

FLERE

Hvad er det? — Hvem er det?

LASSEN

(sætter sig overvældet)

Kontorchef Elby maa gaa!

(Skou har faaet Brevet. De andre, undtagen Mosegaard, er ilet til og staar bag Skou, læsende Brevet. Md. Smidt har trukket sig tilbage mod Baggrunden. Pludselig ser de alle paa hinanden — saa alle hen paa Mosegaard. Denne har rejst sig ved Skrivebordet)

MOSEGAARD

Maaske jeg ogsaa maatte se, med Forlov — — —

(De staar et Øjeblik uvisse. Saa lader de Brevet gaa fra Haand til Haand hen imod ham. Thomsen, der er nærmest Mosegaard, rækker ham det diskret lukket.

Mosegaard har imidlertid taget sine Brillér frem, faar Brevet, folder det ud. Læser, staar et Øjeblik, ser sig forvirret omkring, griber for sig og falder om i Stolen, han staar ved.

Alle hen i et Nu, undtagen Md. Smidt, der staar forskræmt og forglemt i Baggrunden. Man hører Stemmer: Vand, Vand! Han er besvimet! Læg ham ind paa Sengen! Tag fat! Hurtig — hurtig! De bærer ham ind i Baggrunden t. h. Man hører Thomsen kalde paa Pigen derinde, forvirrede Spørgsmaal og Svar. Md. Smidt staar alene i Stuen. Hun har trykket de foldede Hænder ind mod sit Bryst og mumler bekymret)

MD. SMIDT

Aa, Herregud og Fader kær — — —

(Lidt efter kommer de, en efter en, tilbage med Undtagelse af Frk. Rud, som bliver derinde. Man skælner deltagende Ord: Stakkels Mand! Herregud! — Det tog haardt —. Slog han Øjnene op? Fik han Draaber? Tog han dem? —

Lassen har nærmet sig sin Plads. Han ringer dæmpet. Alle indtager grebne deres Plads. Md. Smidt nærmer sig stille)

MD. SMIDT

Fik han Vejret?

LASSEN

Ja.

MD. SMIDT

Aa, Herregud —

LASSEN

Gaa ud i Køkkenet, Md. Smidt, og vent til vi kalder.

MD. SMIDT

Jo, mange Tak — — —

(Md. Smidt lister stille ud)

LASSEN

Efterat vi alle — jeg tør sige til vor Forfærdelse — har set den meromtalte Skrivelse og med egne Øjne forvisset os om Kontorchefens uregelmæssige Forhold til en af hans kvindelige —

SKOU

(dæmpet)

Sine kvindelige —

LASSEN

— sine kvindelige Underordnede, ja, der ydermere

staar i et omend regelmæssigt Forhold til en af sine mandlige Underordnede —

SKOU

(dæmpet)

Hendes mandlige —

LASSEN

— hendes mandlige Underordnede, ja — saa tror jeg, at jeg giver Udtryk for en fælles Følelse af Indignation, naar jeg kort og godt sammenfatter mit Syn paa Sagen i de Ord: Kontorchef Elby maa gaa!

DE ANDRE

Hør — — hør — —

LASSEN

Uden iøvrigt paa dette Sted at skulle komme ind paa en Drøftelse af hans Efterfølger i Kontorchefembedet i 2den Afdelings Sekretariat, tør jeg dog maaske gaa ud fra, at ingen ved Besættelsen vil søge at paavirke Stemningen hos den nye Direktør til Fordel for hans eget Valg —

SKOU

Sit eget —

LASSEN

— sit eget ja, men at vi alle vil tilsidesætte Hensynet til egne Interesser for det i Øjeblikket for alle Parter eneste afgørende: Udrensningen af Kontoret.

(Taushed)

LASSEN

Endnu kun dette:

Hvem det nu end maatte blive, der kommer til at indtræde i det efter alle Solemærker at dømme vakante Kontorchefembede, saa haaber jeg og lover for mit eget Vedkommende, at de Sportler og Emolumenter, som Hr. Kontorchef Elby hidtil med Held har overført paa sin egen Person, i Overensstemmelse med gammel Hævd maa tilfalde Kontoret som saadant til Fordeling — de ikke fast ansatte selvfølgelig undtagne.

FRK. HJORT, BRAM OG BLOM

(rejser sig)

Undskyld —

LASSEN

Jeg har Ordet.

BRAM

Jeg indser ikke, hvorfor vi ikke fast ansatte ikke ogsaa —

FRK. HJORT

Naar vi er med i Legen, vil vi ogsaa have noget af Stegen.

SKOU

Som Lassen siger: Det er gammel Hævd —

LASSEN

Ja.

BRAM

Den har Kontorchefen jo afskaffet.

THOMSEN

Tager De ham i Forsvar?

FRK. HJORT

Hvis vi ikke ogsaa faar Udsigt til et Bén, hvad rager saa det Hele os?

WILLUM

Det er en Kvinde, der taler!

FRK. HJORT

Pas De Deres Bén.

WILLUM

Hvadbehager!

FRK. HJORT

Det har De svært nok ved inde under Pulten.

LASSEN

(ringer)

BRAM

Kontorchefen er da heller ikke gaaet endnu!

FRK. HJORT OG BLOM

Nej!

THOMSEN

Der skal maaske laves Politik paa Sagen?

FRK. HJORT

Vi vil have et Bén med — det er vores Politik!

(Da Døren i Baggrunden i det samme aabnes, og Frk. Rud kommer ind)

Ikke sandt, Frk. Rud — De er ogsaa paa det radi-

kale Parti: Ingen Privilegier! Retfærdig Fordeling af Rovet!

BRAM OG BLOM

Ja.

FRK. RUD

Undskyld —

FRK. HJORT

Frk. Rud har Ordet.

FRK. RUD

Jeg synes det er bedre —

FRK. HJORT

Ja, det synes vi ogsaa.

FRK. RUD

Undskyld — men jeg synes, det er bedre — med Mosegaard.

FRK. HJORT

Gud, vi har jo helt glemt Mosegaard!

THOMSEN

(rejser sig)

Ja, mine Damer og Herrer — Mosegaard! Lad os ikke glemme, at hvor delte Meningerne end til daglig kan være indenfor Partierne paa Kontoret, saa er der i denne Sag kun én Mening, én Følelse. Lad Tilfældet Mosegaard være vort Samlingsmærke. Lad os, idet vi hver for sig ser bort fra vore smaa private Interesser, stærkt og enigt slutte os sammen

for at væрге vor Ære og derigennem give vor Kollega Mosegaard den moralske Støtte, som han saa haardelig tiltrænger og förtjener!

DE ANDRE

Hør — Bravo —

THOMSEN

Der synes mig da endnu kun ét tilbage: Spørgsmaalet om, hvem der skal gaa i Spidsen og ved sin Autoritet som Ordfører give Sagen den fornødne Vægt og Alvor. Jeg behøver jo ikke at sige, at jeg anser vor Sammenslutning for saa stærk og vor Solidaritetsfølelse for saa ubrydelig, at den, der paa-tager sig Hvervet, ikke behøver at befrygte noget Frafald og derigennem nogen Risiko for Førerskabet. Og jeg tillader mig da at pege paa den Mand, der som den ældste og værdigste er den nærmeste, nemlig vor højtærede Leder ogsaa i Aften, Hr. Fuldmægtig Lassen.

(Bravo, Hør, Haandklap)

LASSEN

Jeg maa desværre paa Grund af Alder bede mig fritaget for den tiltænkte Ære, men foreslaar Hr. Fuldmægtig Skou.

SKOU

Ogsaa jeg maa desværre bede mig fritaget for den tiltænkte Ære, da denne rettelig tilkommer den

Mand, der har rejst denne Sag, nemlig Hr. Fuldmægtig Thomsen.

THOMSEN

Jeg kan ikke som yngste Fuldmægtig trænge mig frem foran mine ældre Kolleger og foreslaar derfor Kontorets ældste Assistent, Hr. Willum.

WILLUM

Jeg kan ikke tale.

THOMSEN

De skal blot læse op.

WILLUM

Jeg læser daarlig op.

FRK. HJORT

Det kalder man Mandsmod!

THOMSEN

Her er ikke Tale om Mod.

FRK. HJORT OG RUD

(leende)

Nej!

DE ANDRE

(indigneret)

Nej!

LASSEN

Men om Takt.

THOMSEN OG SKOU

Netop.

BRAM

Og da her netop er Tale om et meget specielt og vanskeligt Tilfælde af Forholdet mellem Kønnene paa de offentlige Kontorer, tillader jeg mig at foreslaa vor ældste kvindelige Assistent —

FRK HJORT

Hvor véd De, at jeg er den ældste?

BRAM

Som Assistent, sagde jeg.

FRK. HJORT

Det maa være en Mand.

BRAM

De er jo Stemmeretskvinde.

FRK. HJORT

Derfor vil jeg ogsaa stemme paa Dem.

(Bravo, Hør, Haandklap)

BRAM

Jeg synes slet ikke, Æren som Ordfører tilkommer mig eller nogen af os andre. Der er kun én, som er og bør være det, fordi han er den, der dybest er ramt og kraftigst kan give Udtryk for, hvad han selv føler og vi andre med ham . . .

(I det samme gaar Baggrundsdøren op. Mosegaard staar der. Bram stanser pludselig, der er lydløst stille. Pladsen midt for Bordet er tom, derhen imod skrider Mosegaard som det selvfølgelige Midtpunkt og indtager Pladsen staaende, under de andres aandeløse Spænding)

MOSEGAARD

— — — Man hører Tale om, at Mennesker er bleven hvidhaarede paa en Nat, naar et pludseligt Slag har ramt dem. Jeg er ikke bleven hvidhaaret, men et pludseligt Slag har ramt mig. Og selv om det altsaa ikke har forandret Kuløren paa mit Haar, saa har det med ét Slag forandret mig selv indeni, saa jeg — — jeg — — —

(Han løfter truende Haanden, vakler lidt, Frk. Rud iler til, giver ham Vand. Han nikker rørt til hende, der bliver staaende bag hans Stol, retter sig og siger)

MOSEGAARD

— — — Jeg har været en skikkelig Mand alle mine Dage — jeg har aldrig gjort noget Menneske Fortræd. Jeg har passet mig selv, og nu var jeg kommet paa den anden Side de 50 og havde samlet mig lidt Skillinger og havde det saadan, at jeg med Sparsomhed kunde sætte Bo, og saa — — saa — —

(Han løfter den knyttede Haand, staar lidt, lader den saa falde i Bordet, saa det drøner og siger)

MOSEGAARD

Men nu vil jeg have Hævn! Han har snakket hende til og forlokket hende — — hun er en svag og stakkels Kvinde som alle Kvinder — — men hun er ren og uskyldig, det tør jeg aflægge min Saligheds Ed paa. (Frk. Rud gaar fra ham og atter hen til sin Plads paa Chaiselonguen) Men nu skal han væk! — Jeg tillod mig før at sige, at jeg ligesom det Parti, jeg indtil Dato desværre har haft den Ære at være Medlem

af, var privat frisindet. Det er jeg ikke mere. Nu vil jeg have Hævn! — Jeg sagde ogsaa før, at jeg var saa radikal at mene, at enhver skulde have Lov til at have den Kæreste, han har. Nu siger jeg: Notabene, hvis det ikke er min!

DE ANDRE

Hør — — hør — —

MOSEGAARD

(slaar i Bordet)

Men han skal væk! — Jeg skammer mig ikke over det, der er passeret mig, for jeg har ikke gjort noget, som jeg behøver at skamme mig over. Men det har han! Jeg er ikke længere hans Skriverdreng, der krummer Ryg og holder Mund og tigger sig et Bryllupslegat til. Jeg er min egen Mand, der ikke skylder nogen noget, og siger hvad jeg vil, og naar jeg engang holder Bryllup, med hvem det saa bliver — — (Frk. Rud rejser sig langsomt og gaar hen bag hans Stol) — — saa skal jeg være Mand for at betale det selv, og møder jeg ham under fire Øjne, saa skal jeg — — saa skal jeg — — —

(Han har atter truende løftet Haanden, men overvældes af sin Bevægelse og synker hulkende sammen i Stolen. Frk. Rud og Frk. Hjort klapper og trøster ham. Almindelig Deltagelse. Saa griber Lassen Klokken og ringer diskret. Stilhed. Man hører kun Mosegaards Hulken og Frk. Rud og Hjorts dæmpede Trøsten)

LASSEN

Maatte det, kære Hr. Mosegaard, paa Deres her forsamlede Kollegers Vegne være mig tilladt at be-

vidne Dem vor oprigtige Deltagelse i den store —
— i det store Slag, der har ramt Dem. Vær for-
visset om, at vi, én for alle og alle for én, er rede
til at staa Last og Brast med Dem i bemeldte
sørgelige Sag.

DE ANDRE

(dæmpet)

Hør — hør —

LASSEN

Vi har under Deres Fraværelse allerede taget vor
Stilling til Sagen og agter endnu i Morgen at indgaa
til Direktøren med en Klage — — (Thomsen rækker ham
den) — Tak — idet vi vedlægger den saavel for
Dem som for os alle saa . . . pinlige Skrivelse
under Bilag A. Koncept til Klagen lader jeg her-
med passere til Underskrift af samtlige Tilstede-
værende —

MOSEGAARD

Tak — — Tak — — allesammen — —

LASSEN

Der staar da kun tilbage at bestemme Formen
for Indgivelsen af bemeldte Klage med Bilag. Vi
har drøftet Spørgsmaalet om Ordførerskabet, og skønt
vi hver for sig vilde betragte det som en kær Pligt
— — en Ære tør jeg sige — — at paatage os
dette, saa har vi dog i dette specielle Tilfælde, hvor
De, som De selv saa træffende sagde, ikke er No-
gens Skriverdreng, men en Mand, der ikke ønsker

at skyldte nogen noget, ment at burde tilsidesætte vore Ønsker for Deres. Jeg tror da, mine Damer og Herrer, at handle i Kontorets Aand, naar jeg hermed har den Ære at foreslaa til Ordfører i denne Sag, Hr. Chr. A. Mosegaard.

(Bravo, Hør, Haandklap)

LASSEN

Hr. Chr. A. Mosegaard er saaledes énstemmig valgt til Ordfører for Kontorets Klage til Direktøren for 2den Afdeling Hr. C. F. Sundby, Kommandør af Dbr. 2. Grad, Dbm., p. p.

(sætter sig)

MOSEGAARD

(rejser sig under Bravoraab)

Idet jeg takker Forsamlingen for det hæderfulde Hverv, den har overdraget mig, og som det skal være mig en Ære og Glæde at udføre, skal jeg tjenstlig bemærke, at det i min tunge Sorg har været mig en Trøst at mærke den Deltagelse, der herunder har slaaet mig imøde. Iligemaade takkes Hr. Fuldmægtig Lassen for den smukke Tale, der stedse skal være mig i taknemmelig Erindring.

(Thomsen har rejst sig, de andre følger efter. De staar deltagende et Par Sekunder, sætter sig saa igen)

MOSEGAARD

Tak — — Tak — — allesammen.

(Han bliver Herre over sin Bevægelse, retter sig mandig og siger)

Jeg véd fuldt vel, hvilket Ansvar der nu paahviler mig, og jeg skal søge at gøre mig værdig til de

Damers og Herrers Tillid. Det er ganske vist en tung Dag i mit Liv, men det er ogsaa en stor Dag. Jeg har faaet et Slag, det er sikkert og vist, som jeg sent vil forvinde. Men de Damers og Herrers Deltagelse og Broderskab har givet mig Styrkelse og Oprejsning.

Med disse Ord foreslaar jeg et Leve for 2den Afdelings Sekretariat!

(Leveraab, Haandklap)

THOMSEN

Maa jeg tillade mig at foreslaa et Leve for vor Ordfører, Hr. Chr. A. Mosegaard!

(Leveraab, Haandklap)

PIGEN

(i Spisestudøren)

Saa er Bordet færdigt.

LASSEN

(ringer)

Mødet er hævet!

THOMSEN

Mine Damer og Herrer — maa jeg saa bede Dem gaa til Bords. (Til Pigen, der gaar mod Baggrundsdøren) Vil De bede Md. Smidt komme ind — — —

(Selskabet gaar ind i Spisestuen. Mosegaard behandles med udsøgt Høflighed — gaar først ind. Md. Smidt kommer fra Baggrundsdøren)

THOMSEN

Ja, Md. Smidt — Kontoret har nu énstemmigt besluttet at tage sig af Deres Sag og vil imorgen

Henri Nathansen: Affæren.

søge Foretræde hos Direktøren. Vi henstiller nu til Dem i Deres egen Interesse endnu i Aften at henvende Dem til Deres Partiblads „Demokraten“ og forklare dem Sagen, saaledes at Bladet imorgen tidlig kan indeholde en Artikel om Skandalen i 2den Afdelings Sekretariat. Forstaar De?

MD. SMIDT

(tager hans Haand)

Aa, Gud velsigne Dem, Hr. Fuldmægtig.

THOMSEN

Jeg bé'r. (Mod Spisestuen) Altsaa til Bords, mine Damer og Herrer, og lad Maden smage — —

(Man ser Selskabet derinde glade og sultne sætte sig til Bords med Mosegaard for Midten. Md. Smidt staar forglemmt og raadvild tilbage. Thomsen vender sig i Spisestuedøren)

THOMSEN

Ja Tak, Md. Smidt, saa er der ikke mere — — —

MD. SMIDT

Mange Tak, Hr. Fuldmægtig. —

(Thomsen slukker det elektriske Lys og gaar ind i Spisestuen under højrøstet Madlyst og Stoleskraben. Md. Smidt staar i Lysstriben, kaster et sultent Blik derind og lister saa stille ud af Baggrundsdøren.)

Tæppe.

TREDJE AKT

Scenen: Direktørens Privatkontor. Midt paa det tæppebelagte Gulv stort Arbejdsbord med Stole. Paa alle Vægge Reoler og Skabe. Paa Midtervæggen Sofa — over denne stort Billede af Retfærdighedens Gudinde med Bind og Vægt. Bord med Skrivemaskine ved Vindu til venstre. Dør i Baggrunden til højre til Budstue. Til venstre og til højre i Forgrunden Døre til Kontorerne.

Idet Tæppet gaar op, sidder Direktøren ved Arbejdsbordet læsende Aviser. Pludselig studser han — læser ivrigt — vender Bladet. Læser atter, tænker sig om et Øjeblik, griber saa en Klokke, der staar paa Bordet, og ringer. Han gaar uroligt et Par Gange op og ned, stanser, da Budet Hansen træder ind ad Baggrundsdøren og bliver staaende indenfor Døren.

DIREKTØREN

Luk Døren, Hansen. — Og kom nærmere.

(Hansen frem mellem Arbejdsbord og Skab — stanser tjenstligt)

DIREKTØREN

Har De set „Demokraten“ for i Dag?

HANSEN

Ja, Hr. Direktør.

DIREKTØREN

Har De nogen Anelse om, hvad det er for — —
Forhold her paa Kontoret, som Bladet sigter til?

HANSEN

Enhver kan jo have sine Anelser, Hr. Direktør.

DIREKTØREN

Saa sig mig, hvad De véd.

HANSEN

Vide og vide er to Ting, Hr. Direktør. — Hvis
f. Eks. nogen spurgte, om jeg vidste noget om Di-
rektøren —

DIREKTØREN

Hvad saa?

HANSEN

Saa vilde jeg sige, at jeg vidste ligesaa lidt som
om Kontorchefen.

DIREKTØREN

Kontorchefen? Her i Bladet staar der ikke noget
om, at det er en Kontorchef. — Er det da en Kon-
torchef?

HANSEN

Jeg kunde tænke mig det.

DIREKTØREN

Hvem da?

HANSEN

Ja, det er jo ikke godt at vide.

DIREKTØREN

De er en Filur, Hansen.

HANSEN

Direktøren har før været saa venlig at sige, at der var Stof i mig til en god Embedsmand.

DIREKTØREN

Hør nu her, Hansen — De véd, at jeg sætter Pris paa Deres Diskretion — — men her er det i selve Kontorets Interesse, at jeg spørger Dem, og dér ved De, at jeg ønsker fuld Renhed og Klarhed. Altsaa: sigter De til den samme som jeg?

HANSEN

Hvem sigter Direktøren til, med Forlov?

DIREKTØREN

Kontorchef Elby. (Da Hansen tier) Altsaa: det er ham?

HANSEN

Naar Direktøren paastaar det saa bestemt, har jeg jo kun at tie.

DIREKTØREN

Véd De ogsaa, hvad det er for et Brev, der sigtes til?

HANSEN

Enhver kan jo have sine Anelser, Hr. Direktør.

DIREKTØREN

Det antydes her i Bladet, at det er fra en Dame under Sekretariatet. Kan De tænke Dem hvem?

(Da Hansen trækker paa Skuldrene) Frk. Hjort — — (Hansen smiler) — — nej. — Frk. Rud? (Hansen trækker tvivlende paa Skuldrene) — De tror da ikke, det skulde være den lille Frøken Busk? (Hansen staar stiv og stum) Hun ser jo ganske uskyldig ud.

HANSEN

Ja. Paafaldende.

DIREKTØREN

(ser paa Hansen, hvis Ansigt bevarer sin urokkelige Alvor — siger saa)

Det er en meget pinlig Affære, Hansen, og Elby er til og med den eneste virkelige Dygtighed her i Afdelingen — — (da Hansen gør et fint Buk) — — efter Dem, Hansen — — (Hansen bukker smilende dybere). Men jeg lovede mig selv og Kontoret, da jeg fornylig tiltraadte min Stilling som Direktør, at jeg uden Hensyn til Høj eller Lav vilde arbejde i Rettens og Sandhedens Tjeneste. Husker De?

HANSEN

Bevares.

DIREKTØREN

Altsaa — — (Han gaar et Par Skridt i en lille Pause, siger saa)
Kender De noget til Frøken Busk?

HANSEN

Saameget som man kender til Kvinder.

DIREKTØREN

Kunde De tænke Dem hende i Stand til sligt?

HANSEN

Alt kan tænkes, Hr. Direktør.

(Lille Pause)

DIREKTØREN

Er Kontorchefen derinde?

HANSEN

Ja.

DIREKTØREN

Vil De bede ham komme.

HANSEN

Meget gerne, Hr. Direktør.

(Hansen gaar med værdig Holdning ind til venstre i Forgr. Direktøren sætter sig ved Arbejdsbordet, breder Avisen ud og læser stærkt optaget. Et Øjeblik efter kommer Hansen ind)

HANSEN

Hr. Kontorchefen kommer paa Øjeblikket.

DIREKTØREN

Hvad tog han sig for?

HANSEN

Han læste Avis. Ligesom Direktøren.

(Hansen diskret ud af Baggrundsdøren, som han varsomt lukker. I samme Øjeblik aabnes Døren i Forgr. t. v. og Kontorchef Elby kommer ind. Bliver staaende ved Døren)

KONTORCHEF

Direktøren ønsker —?

DIREKTØREN

(peger paa en Stol)

Værsaaartig.

KONTORCHEF

Tak.

(Lille Pause. Pludselig nyser Kontorchefen)

DIREKTØREN

Prosit.

KONTORCHEF

Tak.

(Atter lille Pause. Direktøren folder Avisen sammen)

DIREKTØREN

Ja, Hr. Kontorchef Elby — De gætter muligvis Anledningen til, at jeg har bedt Dem komme. Som det formentlig er Dem bekendt, indeholder et Blad idag en større Artikel med meget nærgaaende Sigtelser mod et af Kontorerne under min Afdeling — (da Kontorchefen lader overrasket) — — naa, De har maaske slet ikke set det?

KONTORCHEF

Jeg aner ingenting.

DIREKTØREN

Jaasaa.

KONTORCHEF

Jeg har overhovedet ikke set nogen Avis idag.

DIREKTØREN

Naa ikke? — Værsaaartig.

(Direktøren rækker ham Bladet. Kontorchefen leder efter Artiklen)

DIREKTØREN

(peger)

Dér staar den.

KONTORCHEF

Tak — ja, det gør den jo ogsaa — —

(Lille Pause. Kontorchefen læser. Direktøren gaar et Øjeblik op og ned, stanser saa og siger)

DIREKTØREN

— — — Sagen er, som De vil se, ret alvorlig. Det tilkommer ikke mig at opkaste mig til Dommer over Personalets moralske Vandel udenfor Kontoret, men her paa Kontoret bør enhver Art af Uregelmæssighed være udelukket. At der bestaar retmæssige Forbindelser her som andetsteds af saavel hemmelig som offentlig Art — ihvorvel jeg foretrækker de sidste — er selvfølgelig en Sag, som almindelig sund Fornuft, ja selv et Blad, vil vide at respektere. Men iøvrigt bør Kønsforskellen paa ethvert offentligt Kontor være ophævet.

Er De færdig?

KONTORCHEF

(vender febrilsk Bladet)

Et Øjeblik — — —

DIREKTØREN

Dette vedrørende Spørgsmaalet i al Almindelighed. — Hvad nu selve det konkrete Tilfælde angaar, saa er det min Agt foreløbig at undersøge Sagen. Jeg lader endnu i Dag vedkommende Blad tilflyde en Meddelelse herom. Det er muligt, at

det Hele, som saa mange andre Sensationer, viser sig at være blind Alarm eller ondsindet Sladder. Kontorets Dementi skal da intet lade tilbage i Tydelighed. Men skulde det mod Forventning vise sig, at der foregaar Ting i mine Kontorer, som ikke taaler fuld Belysning, saa vil der heller ikke blive givet nogen Pardon, men Sagen vil — beklageligvis — være ensbetydende med: Vedkommendes øjeblikkelige Fjernelse fra Kontoret.

(Det giver et Sæt i Kontorchefen, han folder Avisen sammen)

De er maaske færdig?

KONTORCHEF

Ja.

(Han tørrer Panden, tager sig sammen med en rask Beslutning, rejser sig og siger med Myndighed)

KONTORCHEF

— — Jeg har med stigende Forbauselse, jeg kan sige Forbitrelse, læst den mig af Hr. Direktøren forelagte Artikel i „Demokraten“. Den er i et og alt et Udtryk for den smudsige Lyst til Sensation og Bagvaskelse, der raader i vort offentlige Liv, navnlig i den Del af Pressen, der i Rettens og Moralens Navn søger sin Næring i Smudset, i hvilken Anledning jeg blot skal forudskikke, at jeg som Bestyrelsesmedlem i Foreningen til Bekæmpelse af nævnte Presse selvfølgelig er et i høj Grad efterstræbt Offer —

DIREKTØREN

De?

KONTORCHEF

Ja.

DIREKTØREN

Er det da Dem?

KONTORCHEF

Hvorledes?

DIREKTØREN

Som Bladet sigter til.

KONTORCHEF

Et Øjeblik —

DIREKTØREN

Er det?

KONTORCHEF

Jeg skal straks forklare —

DIREKTØREN

Ja eller nej.

KONTORCHEF

Spørgsmaalet lader sig ikke besvare med et ja eller nej.

DIREKTØREN

De indrømmer, at den nævnte Artikel tager Sigte paa Dem?

KONTORCHEF

Jeg indrømmer intet. Jeg formoder.

DIREKTØREN

Formoder?

KONTORCHEF

Ja.

DIREKTØREN

Hvorfor?

KONTORCHEF

Fordi De gør det.

DIREKTØREN

Jeg formoder intet. Ikke før nu i dette Øjeblik, da De giver mig Grund dertil —

KONTORCHEF

(med Værdighed)

Hr. Direktør —

DIREKTØREN

Altsaa —

KONTORCHEF

Hr. Direktør —!

DIREKTØREN

Bestaar der mellem Dem og en af Kontorets Damer —

KONTORCHEF

Jeg kan finde mig i, at mine Ord drages i Tvivl, og at mit Navn besudles, navnlig af den Presse, hvis Levebrød det er. Men jeg kan som Mand af Ære ikke tillade, at der sættes den mindste Skygge af Plet paa en mig — altsaa — nærstaaende Dame.

DIREKTØREN

Nærstaaende?

KONTORCHEF

I bedste Forstand —

DIREKTØREN

Nu ingen Omsvøb!

KONTORCHEF

Der er hemmelige Grunde, som jeg qua Gentleman ikke kan røbe.

DIREKTØREN

Jeg siger Dem nu for sidste Gang, Hr. Kontorchef Elby, hvad jeg begyndte med at sige: Foregaar der Ting her paa Kontoret, som ikke taaler fuld Klarhed, saa kender jeg ingen Pardon! — Det staar altsaa nu til Dem selv, men da ogsaa strax og uden et Øjeblikks Betænkning, at give mig det fulde og afgørende Svar, der enten betyder Deres fuldstændige Retfærdiggørelse, eller ogsaa Deres øjeblikkelige Fjærnelse fra Kontoret. Altsaa —

(Lille Pause)

KONTORCHEF

Vedkommende unge Dame er — min hemmelig Forlovede.

(Pause. De ser fast paa hinanden. Saa bukker Direktøren)

DIREKTØREN

Hr. Kontorchef Elby — jeg gør Dem herved min ærbødige Undskyldning.

KONTORCHEF

Jeg be'r.

DIREKTØREN

Vær saa venlig at tage Plads.

KONTORCHEF

Tak.

(De sætter sig)

DIREKTØREN

Jeg beder Dem meget undskyldte. Men De vil have forstaaet min lidt vanskelige Stilling, ligesom jeg nu tilfulde forstaar Deres velberettigede Sky for at røbe en Hemmelighed, der altsaa ikke er Deres alene. (Rejser sig) Jeg haaber imidlertid, at De som Tegn paa Deres Forstaaelse vil bevise mig den Ære — da jeg nu en Gang er bleven Medvider i denne ogsaa for mig saa glædelige Overraskelse — at drikke et lille privat Glas med mig — — (gaar mod Skabet) — — og bringe min ærbødige Hilsen videre til Deres Forlovede — — (kommer med Bakke og Glas. Skænker, løfter Glasset) — — Altsaa, til Lykke —

KONTORCHEF

(nyser pludselig)

DIREKTØREN

Gud velsigne Dem — begge.

KONTORCHEF

Tak.

(De hilser paa hinanden, drikker. Hansen er kommen ind ad Baggrundsdør, vil trække sig tilbage)

HANSEN

Undskyld —

DIREKTØREN

Er der noget, Hansen?

HANSEN

Ja, Hr. Direktør.

KONTORCHEF

Saa er der maaske ikke mere?

DIREKTØREN

Nej Tak — saa er der — Gudskelov —
mere.

(Kontorchefen bukker. Direktøren ligesaa. Kontorchefen gaar med stolt Rejsning ud ad Dør i Forgr. t. v. Direktøren sætter Servicet ind i Skabet igen)

DIREKTØREN

Saa er den Sag i Orden, Hansen.

HANSEN

Det glæder mig, Hr. Direktør. For nu er Deputationen derude.

DIREKTØREN

Deputationen?

HANSEN

Fra Kontoret, ja. Jeg har ventet den, Hr. Direktør. Men nu har Direktøren maaske, om jeg saa maa sige, Kortene paa Haanden?

DIREKTØREN

Det har jeg, ja. — Lad dem blot komme.

(Direktøren staar ved Arbejdsbordet. Hansen aabner Døren i Baggrunden og byder Deputationen med en Haandbevægelse indenfor.)

Ind træder, højtidelig og i Frakke, først Mosegaard med et stort, sammenfoldet Papir i Haanden. Derefter Fuldmægtigene Lassen, Skou og Thomsen, de to første med Ordensbaand. Hansen har lukket Døren bag dem med et Smil, idet han forsvinder.

Alle bukker. Pause.

Lassen hvisker da et Par Ord til Mosegaard. Denne træder et Skridt frem — de andre bliver staaende i højtidelig Afstand. Endelig siger Mosegaard med megen Holdning)

MOSEGAARD

Hr. Direktør!

Jeg har som Ordfører for en Deputation fra Kontoret, bestaaende af de Herrer Fuldmægtige (ser i Papiret) — P. E. Lassen — — S. A. Skou — — begge Riddere af Dbr. — — C. Th. Thomsen — — og undertegnede Chr. A. Mosegaard tilladt os —

SKOU

(dæmpet)

— — mig —

MOSEGAARD

— — tilladt mig at henvende sig til Hr. Direktøren med en Klage fra hele Personalet under 2den Afdelings Sekretariat i Anledning af en Sag der, hvis Direktøren tillader, vil fremgaa gennem Oplæsningen af bemeldte vor Klage.

DIREKTØREN

Værsaaartig.

MOSEGAARD

Tak. (Folder Papiret ud)

Til Hr. Direktør C. F. Sundby, Kommandør af
Dbr. 2. Grad, Dbm. p. p.

Deres Højvelbaarenhed!

Underskrevne Personale i 2den Afdelings Sekretariat tillader sig herved i Ærbødighed at henvende os til Hr. Direktøren i følgende Anledning:

Da Rengøringskone Fru Hertha Thomine Aurelia Smidt f. Bach Dags Dato — — ja, det vil altsaa sige Gaars Dato — — foretog sin Onsdagsrengøring i Hr. Kontorchef P. W. Elbys Kontor, forefandt hun under Sammes Skriveunderlag et ukouverteret Brev, hvilket samme hun — efter først at have haft i Sinde at overgive det til Hr. Kontorchefen personlig ved dennes Tilstedekomst paa Kontoret, men i den Antagelse at Brevet var irrelevant flygtig undersøgte — opdagede at være af mere privat Natur, ikke beregnet paa uvedkommende Medviden, hvorefter Komparentinden, efter først at have til Hensigt at brænde Brevet, men da hun efter nærmere Omtanke mente sig uberettiget dertil og tillige instinktivt følte, at samme indeholdt Oplysninger, som hun i Kontorets Interesse ikke fandt sig berettiget til at brænde eller paa anden Maade borteliminere, efter Omstændighederne fandt det rettest at tilbageholde og foreløbig tage i Forvaring. (Vender Bladet)

DIREKTØREN

Undskyld — men vil de Herrer ikke tage Plads?

Henri Nathansen: Affæren.

DE ANDRE

(højtidelig)

Nej Tak.

DIREKTØREN

De tillader maaske, at jeg sætter mig?

DE ANDRE

Bevares.

DIREKTØREN

(til Mosegaard)

Værsaaartig.

MOSEGAARD

Tak. (Læser videre) — — Da Hr. Kontorchefen imidlertid senere indfandt sig paa Kontoret og forespurgte de Tilstedeværende, om der ikke var fundet et ikke nærmere betegnet Brev, svarede disse, som rimeligt var, benægtende, hvorefter Komparentinden, der blev fremstillet og adspurgt, om hun var vidende om meromtalte Brev, gav i forklarlig Opskræmthed et undvigende Svar, som det ved et indgaaende Krydsforhør lykkedes at give en Tilstaaelses Form, gaaende ud paa at Komparentinden vel havde fundet Brevet, men da samme forekom hende irrelevant havde brændt, i hvilken Anledning da Hr. Kontorchefen fandt sig beføjet til — næst at tildele Hr. Fuldmægtig C. Th. Thomsen en Tilrettevisning i Personalets Paahør — at true Komparentinden med en Indstilling til Hr. Direktøren, gaaende ud paa hendes Fjærnelse fra Kontoret. (Vender Bladet).

DIREKTØREN

Vil nu ikke de Herrer tage Plads?

DE ANDRE

(undtagen Mosegaard)

Jo Tak.

DIREKTØREN

(til Mosegaard)

Værsaaartig —

MOSEGAARD

Tak. (Læser videre) — — Foranlediget heraf skal undertegnede Personale i 2den Afdelings Sekretariat i Ærbødighed tillade sig at anmode Hr. Direktøren om at foranledige bemeldte Sag undersøgt, idet man dels formener, at Komparentinden har handlet bona fide og ikke bør undgælde for en Handling, der ihvertfald kun kan falde ind under de strafferetlige Regler om culpa, dels formoder, at Hr. Direktøren efter Gennemlæsningen af meromtalte Brev, som hermed følger under Bilag A, vil faa det samme Syn som Personalet paa denne efter vor ærbødige Formening Kontorets Ære og Værdighed i afgørende Grad involverende Sag.

København d. 12. Marts 1913.

Allerærbødigst

P. E. Lassen. S. A. Skou. C. Th. Thomsen.

G. Willum. E. Bram. T. Blom. A. Hjort.

C. Rud. Chr. A. Mosegaard.

(Han lægger Klagen paa Bordet, tager Brevet frem, har Møje med at beherske sig, siger skælvende)

MOSEGAARD

Brevet under Bilag A lyder som følger:

(Stanser af Bevægelse. Deputationen rejser sig deltagende. Mosegaard tager sig sammen og læser)

MOSEGAARD

„Min sødeste Ven.“ (Maa atter stanse, bider Smærten i sig, fortsætter) Jeg var saa sløj, da jeg kom hjem, og kan ikke komme paa Kontoret imorgen. Forhaabentlig ses vi paa Søndag, jeg ringer 3 Gange. Din for evig. Musse.“ (Det sidste Ord drukner i Bevægelse)

„P. S. Hvordan gaar det med Snuen?“

(Der er en kort Pause. Mosegaard lægger Brevet hen foran Direktøren, trækker sig tilbage og sætter sig under stum Deltagelse. Direktøren har rejst sig og har taget Klagen og Brevet, idet han lægger Ansigtet i strænge og retfærdige Folder. Fuldmægtigene møder hans Blik med samme Alvor og sædelige Fasthed)

DIREKTØREN

Mine Herrer! —

(Skou prikker til Mosegaard, der er sunket sammen i Stolen. Mosegaard rejser sig. De staar nu alle)

DIREKTØREN

Mine Herrer —

Med Beklagelse har jeg set, at et Blad nu til Morgen indeholder en længere opsigtvækkende Artikel, der hentyder til visse Forhold af forkastelig Art indenfor Afdelingen. Af nævnte Blad fremgaar desværre ogsaa, at Bladet kun kan have sine Oplysninger fra en Kontoret nærstaaende Person, og jeg skal da kun, inden jeg gaar over til selve Sagen, udtale min Mishelligelse af den Mangel paa

kontormæssig Disciplin og Solidaritetsfølelse, der giver sig Udslag i, at slige Forhold — deres Rigtighed iøvrigt ufortalt — bringes til Offentlighedens Kundskab, forinden de forebringes rette Vedkommende, in casu Afdelingens ansvarlige Direktør.

(Deputationen billiger med et Buk Direktørens Misbilligelse)

DIREKTØREN

Hvad nu selve Sagen angaar, da kan de Herrer være forvissede om, at jeg forstaar Deres Bevæggrunde og i et og alt deler Deres Syn paa denne. Thi ligesaavel som der paa et Kontor som andetsteds kan forekomme retmæssige Forbindelser saavel af hemmelig som af offentlig Art — ihvorvel jeg foretrækker de sidste — ligesaalidt bør nogen-
somhelst Uregelmæssighed af den i Klagen antydede Art kunne taales. Og skulde det vise sig, at der foregaar Ting i mine Kontorer, der ikke taaler fuld Belysning, saa vil Sagen fra min Side blive behandlet med den største Strængthed, og den Skyldige straks og øjeblikkelig faa sin Afsked uden Naade eller Pension.

(Dæmpet Bifaldsmumlen fra Deputationen)

DIREKTØREN

For nu saavel i Offentlighedens som i Kontorets Interesse at fremskynde denne Sag saa meget som muligt og tillige give de Herrer Lejlighed til personlig at kontrollere Undersøgelsens Gang, vil jeg tillade mig at foreslaa Dem, at Sigtede Hr. Kontor-

chef Elby fremstilles, at Klagen foreholdes ham, og at der gives ham Lejlighed til at udtale sig om de i denne indeholdte Sigtelser.

Er de Herrer enige med mig heri?

(Buk og dæmpede Udtryk for Billigelse)

DIREKTØREN

Jeg vil saa bede Kontorchefen komme tilstede —

(Ringer. Hansen ind fra Baggr.)

DIREKTØREN

Vil De bede Hr. Kontorchef Elby komme tilstede.

(Hansen ind i Forgr. t. v.)

DIREKTØREN

Vil de Herrer ikke tage Plads?

(Deputationen giver ved Buk tilkende, at den ønsker at blive staaende. Direktøren tager Klagen og Brevet, stiller sig paa den ene Side af Arbejdsbordet — Deputationen staar paa den anden Side. Lille Pause. Hansen kommer tilbage)

HANSEN

Kontorchefen kommer paa Øjeblikket.

DIREKTØREN

Tak.

(Hansen ud ad Baggrundsdøren. I samme Øjeblik træder Kontorchef Elby ind fra venstre i Forgr. Stanser indenfor Døren. Direktøren rømmer sig. Deputationen staar stiv og ser lige ud)

DIREKTØREN

Hr. Kontorchef!

En Deputation, bestaaende af de Herrer Fuld-
mægtige fra Deres Kontor med Hr. Skriver Mose-

gaard som Ordfører, har for mig fremført en Klage med Bilag, som iøvrig slutter sig til en Artikel i Bladet „Demokraten“ for idag . . . (har taget Bladet) — — under Overskriften — — Skandaløse Forhold — — Forhold i Gaaseøjne — — paa de offentlige Kontorer — — Embedsmænd paa Kærlighedsstien — — Straffelovens § 124 Spørgsmaalstegn — — (rækker Kontorchefen Bladet) — Er Artiklen Dem bekendt?

KONTORCHEF

Ja.

DIREKTØREN

Ønsker De Klagen forelæst?

KONTORCHEF

Nej.

DIREKTØREN

Jeg skal da tillade mig at oplæse for Dem det Klagen under Bilag A vedlagte Brev.

Det lyder som følger:

„Min sødeste Ven. Jeg var saa sløj, da jeg kom hjem, og kan ikke komme paa Kontoret imorgen. Forhaabentlig ses vi paa Søndag, jeg ringer 3 Gange. Din for evig. Musse.“

(Mosegaard nyser pludselig stærkt. Direktøren og Kontorchefen ser paa ham.
Saa fortsætter Direktøren, medens Mosegaard pudser Næsen)

DIREKTØREN

„P. S. Hvordan gaar det med Snuen?“

MOSEGAARD

Jo, Tak.

(Alle har vendt Blikket mod Mosegaard. Kontorchefen træder pludselig et Skridt frem)

KONTORCHEF

Jeg beder Direktøren paa Forhaand bemærke:
I — at Hr.Mosegaard har Snue, II — at han ubevidst besvarede et desangaaende Spørgsmaal i Brevet.

(Uro i Deputationen. Fuldmægtigene tager instinktmæssig Afstand fra Mosegaard, som derved kommer til at staa ene midt paa Gulvet)

DIREKTØREN

Hvad er dette her? (Stilhed) Er det en Mystifikation, eller holder man mig for Nar? — Denne Sag synes at trænge til en alvorlig Undersøgelse.

KONTORCHEF

Ja.

Fuldmægtigene retirerer atter et Skridt fra Mosegaard og rykker Kontorchefen lidt nærmere. Direktøren har taget Brevet og gaar hen foran Mosegaard, der ser sig uforstaaende og hjælpeløst omkring)

DIREKTØREN

Hvem har fundet dette Brev?

MOSEGAARD

Md. Smidt.

DIREKTØREN

Hvor?

MOSEGAARD

Hos Kontorchefen.

DIREKTØREN

Véd De, hvem det er fra?

MOSEGAARD

Ja.

DIREKTØREN

Mener De ikke, det kunde forklares, f. Eks. ud fra en retmæssig Forbindelse?

MOSEGAARD

Nej.

DIREKTØREN

Nej?

MOSEGAARD

Ja.

DIREKTØREN

Hvorfor?

MOSEGAARD

Fordi —

DIREKTØREN

Naa?

MOSEGAARD

Fordi vedkommende Dame —

(stanser af Bevægelse)

DIREKTØREN

Hvad hun?

MOSEGAARD

Er min hemmelig Forlovede.

(Pause)

DIREKTØREN

(tager sig til Hovedet)

Deres!

MOSEGAARD

Ja.

DIREKTØREN

Siden hvornaar?

MOSEGAARD

Siden Lillejuleaftensdag ifjor.

(Mosegaard synker overvældet ned i Stolen. I samme Øjeblik Direktøren maalløs vender sig fra Mosegaard mod Kontorchefen, træder denne frem, rank og fast)

KONTORCHEF

Hr. Direktør ---!

(Alle har vendt sig spændt imod ham)

Denne Oplysning, at vedkommende unge Dame er Hr. Mosegaards Forlovede, kommer over mig som et Lyn i Mørke og opklarer i et Nu for mig — og jeg haaber om et Øjeblik ogsaa for Direktøren — Sagens ligesaa simple som sande Sammenhæng.

(Uro i Deputationen)

KONTORCHEF

Altsaa:

Da jeg i Forgaars Eftermiddags som sædvanlig opholdt mig en Timestid paa Kontoret, efterat Personalet var gaaet, bragte Budet Hansen mig de efter Kl. 4 ankomne Breve og andre Kontoret vedrørende Sager. Uden at lægge Mærke til Udskriften, aabner jeg Brevene, og hvem skildrer min

Overraskelse — for ikke at bruge et stærkere Ord — da jeg læser de første Linier i det Brev, som nu altsaa ogsaa er Direktøren bekendt, og paa Skriften genkendte min Sekretær, Frøken Amalie Busks Haand. Først da saa jeg paa Kouverten, at Brevet ikke var adresseret til mig — selvfølgelig — men til — — ja altsaa — — Hr. Skriver Mosegaard.

(Uro i Deputationen. Mosegaard rejser sig forvirret)

KONTORCHEF

Da jeg nu imidlertid — ganske uskyldig altsaa — var kommet til Kundskab om Brevets Indhold, og da jeg som Kontorets Foresatte ikke mente at kunne lade sligt, tilsyneladende utilbørlige Forhold passere upaaagtet, gemte jeg omhyggelig Brevet i et hemmeligt Rum under mit Skriveunderlag for allerede den næste Morgen at afæske de Paagældende en Forklaring. Og den næste Morgen, da jeg søgte det — var Brevet væk!

DIREKTØREN

(i pludseligt Udbrud)

Har man hørt Mage til Frækhed!

KONTORCHEF

(rolig)

Nej.

(Direktøren ser et Øjeblik stift paa ham, Kontorchefen rører sig ikke. Direktøren gaar da raadvild hen til Arbejdsbordet. Deputationen konfererer.
Mosegaard ser sig fortvivlet omkring)

KONTORCHEF

Dette er altsaa Sagen. Hr. Mosegaard har nu oplyst os om sin og Frk. Busks hemmelige Forbindelse, hvis Retmæssighed sikkert ingen af os, mindst jeg, vil drage i Tvivl. Dermed er for mig mit rent kontormæssige Forhold til denne Sag afsluttet. Men — og dette er min absolute Fordring: — den private Side af Sagen, det smudsige Angreb paa min private Person og Vandel, kræver jeg afstraffet. Og ikke blot maa jeg gøre Krav paa en fuldstændig Undersøgelse af Ophavsmændene og Anstifteren af dette Baghold. Jeg maa endvidere kræve disse Ophavsmænd afskedigede uden Pension, og, naar Sagen er sluttet, en officiel Redegørelse i Pressen, der dels oplyser den sande Sammenhæng, dels indeholder det Offentliges uforbeholdne Satisfaktion til mig.

(Bukker mod Direktøren, træder et Skridt tilbage. Pause)

DIREKTØREN

(til Deputationen)

Mine Herrer! Sagen er nu bleven mig forelagt fra begge Sider. Den vil nu blive undersøgt og derefter afgjort efter Retfærdighedens Krav. Adieu, de Herrer.

LASSEN

Hr. Direktør —

DIREKTØREN

Er det noget vedrørende Sagen?

LASSEN

Ja, om mit Forhold til Sagen.

DIREKTØREN

Det vil jo nu blive undersøgt.

SKOU

Hellerikke jeg, Hr. Direktør —

DIREKTØREN

Altsaa —

THOMSEN

Ingen af os.

DIREKTØREN

Godmorgen, de Herrer — — —

(Han sætter sig ved Arbejdsbordet. Fuldmægtigene har nærmet sig Kontorchefen)

LASSEN

Jeg beder Dem være forvissat om —

SKOU

Ogsaa jeg --

THOMSEN

Jeg ogsaa.

DIREKTØREN

Mine Herrer — Audiensen er forbi — Kontorchef Elby kan blive — — adieu!

(De tre Fuldmægtige bukker dybt først for Direktøren, saa for Kontorchefen. De gaar saa alle ud ad Forgrundsør t. h., idet de maaler Mosegaard med hadefulde Blikke. Denne ser sig forladt omkring, gaar saa hen mod Kontorchefen)

MOSEGAARD

Hjælp mig, Hr. Kontorchef —

KONTORCHEF

(staar stiv og stum)

MOSEGAARD

Jeg er et ulykkeligt Menneske — —

KONTORCHEF

(rører sig ikke)

MOSEGAARD

Bed for et stakkels Menneske, Hr. Kontorchef
— — hos Direktøren — — og hos hende med — —

DIREKTØREN

Adieu!

(Mosegaard ser sig bønligt omkring, gaar saa ud ad Forgrundsør t. h. Da han er forsvunden, rejser Direktøren sig)

DIREKTØREN

Nu er det altsaa os to, Hr. Kontorchef.

KONTORCHEF

Ja.

DIREKTØREN

Kalder De det en Adfærd, der sømmer sig en Mand?

KONTORCHEF

Jeg er Embedsmand, Hr. Direktør.

DIREKTØREN

Gud bedre!

KONTORCHEF

Jeg har handlet, som jeg burde —

DIREKTØREN

De!

KONTORCHEF

Jeg har gjort min Pligt —

DIREKTØREN

Pligt!

KONTORCHEF

Min Embedspligt, ja.

DIREKTØREN

Løgn, ja —

KONTORCHEF

For Kontorets Ære.

DIREKTØREN

Løgn, ja, Løgn —

KONTORCHEF

Her kalder vi det klog Politik.

DIREKTØREN

Løj De ikke for mig, da De fortalte mig om
Deres og Frk. Busks Forlovelse?

KONTORCHEF

Jeg gik ud fra, at Hansen havde sat Direktøren
ind i Kontorets Praksis.

DIREKTØREN

Praksis?

KONTORCHEF

Hvorefter lignende Sager tidligere, ja, er sluttet uden Paatale med en Forlovelse, i Analogi med Straffelovens Bestemmelser om Nødværge.

DIREKTØREN

Løj De ikke ogsaa anden Gang for mig, da De saa Deres Snit til at redde Dem fra den gamle Løgn med en ny?

KONTORCHEF

Her kalder vi det et Dementi.

DIREKTØREN

Til Sandhedens Oplysning?

KONTORCHEF

Sandheden er altid ilde hørt, Hr. Direktør.

DIREKTØREN

Og nu mener De vel, at jeg skal redde Dem?

KONTORCHEF

Den ene Tjeneste er den anden værd.

DIREKTØREN

Tjeneste?

KONTORCHEF

Jeg har lige reddet Dem, Hr. Direktør.

DIREKTØREN

Mig?

KONTORCHEF

Ja. — Havde jeg fulgt Deres Raad og afsløret visse Forhold indenfor Deres Afdeling, havde det Offentlige i samme Øjeblik forlangt vore Hoveder. Nu kan vi beholde dem — og det Offentlige os — hvis De følger mig.

(Lille Pause)

DIREKTØREN

(med et Buk)

De er selskreven til at naa de højeste Poster indenfor vort Samfund, Hr. Kontorchef.

KONTORCHEF

Jeg vil være lykkelig, hvis jeg en Gang naa'r saa højt som Direktøren.

(Kontorchefen bukker og gaar med stolt Rejsning ind Forgr. t. v. Direktøren ser efter ham, til han er forsvunden, slaar saa Haanden i Bordet, som om han tog en kraftig Beslutning)

DIREKTØREN

Det skal blive Løgn!

(Ringer. Hansen ind fra Baggrunden)

DIREKTØREN

Vil De straks sende en Tilsigelse til Frøken Busk om at give Møde her hos mig imorgen Kl. 10 til Forklaring.

Henri Nathansen: Affæren.

HANSEN

Meget gerne. (Vil gaa — stanser) Hvorledes klarede Hr. Kontorchefen sig, med Forlov?

DIREKTØREN

Han løj saa frækt, at han vil kunne gøre os alle til Skamme.

HANSEN

Det var meget.

DIREKTØREN

Havde De talt med Kontorchefen imorges, før De talte med mig?

HANSEN

Direktøren maa undskylde, men da jeg under 7 foregaaende Direktører og 19 Kontorchefer har erhvervet mig en Smule Indsigt i Behandlingen af analoge Tilfælde, tillod jeg mig at henlede Kontorchefens Opmærksomhed paa bemeldte Praksis.

DIREKTØREN

Og De ser ikke det forkastelige deri?

HANSEN

En Forlovelse kan hæves, Hr. Direktør. Og saa er alt jo godt igen.

DIREKTØREN

Og det mener De?

HANSEN

Jeg mener, at Kontorets Ære gaar fremfor alt.

DIREKTØREN

Ja, det mente han ogsaa.

HANSEN

Direktøren vel ogsaa?

DIREKTØREN

(har taget Klagen)

Jeg mener, min gode Hansen, at det er min Pligt at rydde op og sige Sandheden —

HANSEN

Vorherre bevares —

DIREKTØREN

Selvom det koster mit Hoved.

HANSEN

Der kommer blot et andet i Stedet.

DIREKTØREN

Vise for en eneste Gangs Skyld, at der dog endnu er Retfærdighed til! — Smiler De?

HANSEN

Absolut ikke. — Jeg kom kun til at tænke paa de 7 foregaaende Direktører, der sagde det samme . . .

DIREKTØREN

Tror De da ikke paa Retfærdigheden, Hansen?

HANSEN

Noget skal vi Mennesker jo have at tro paa,
Hr. Direktør.

(Direktøren sætter sig ved Arbejdsbordet, bøjet over Papirerne. Hansen
bukker og gaar mod Baggrunden)

Tæppet.

FJERDE AKT

Samme Scene som i 3die Akt. Næste Dags Morgen.

Idet Tæppet gaar op, staar Budet Hansen ved Direktørens Plads ved Arbejdsbordet i Færd med at ordne Dagens Sager. Han nynner ganske svagt, mens han ordner. Et Øjeblik efter ringer Telefonen.

HANSEN

(tager Røret)

Direktøren for 2den Afdeling. — Ja. — Hvem taler jeg med? — „Demokraten“s Redaktion. — Bevares. — Undersøgelsen fortsættes. — Nej. — Nej. — Nej. — Resultatet vil formentlig foreligge i Løbet af Formiddagen. — Ja. — Nej. — Gudbevares. — Adjø. —

(Han lægger Røret, ordner og nynner. Lidt efter banker det paa Baggrundsdøren)

HANSEN

Kom —

(Døren aabnes hurtig, og Frøken Amalie Busk kommer ind)

FRK. BUSK

Godmorgen —

HANSEN

Godmorgen, lille Frøken. — Hvordan gaar det med Snuen?

FRK. BUSK

Jo, Tak.

HANSEN

Gudsketak.

FRK. BUSK

Direktøren har sat mig Stævne til Kl. 10.

HANSEN

De møder nok i god Tid?

FRK. BUSK

Maa jeg vente her?

HANSEN

(byder hende Plads med en Haandbevægelse)

Med Fornøjelse.

(Hun sætter sig. Telefonen ringer)

HANSEN

— — Direktøren for 2den Afdeling. — Ja. — Hvem taler jeg med? — „Danmark“s Redaktion. — Bevares. — Undersøgelsen fortsættes. — Ja. — Ja. — Nej. — Resultatet vil formentlig foreligge i Løbet af Formiddagen. — Ja. — Nej. — Tak. — Mange Tak. — Gudbevares. — Adjø. —

(Lille Pause. Hansen ordner nynnende)

FRK. BUSK

Er der ellers forefaldet noget paa Kontoret?

HANSEN

Nej — ellers er der ikke forefaldet noget paa Kontoret.

(Lille Pause. Hansen nyrer videre. Pludselig rejser Frk. Busk sig)

FRK. BUSK

Pyh —!

HANSEN

Har Frøkenen det med Varme?

FRK. BUSK

(hurtig hen til ham)

Vær sød, Hansen, og sig mig i en Fart, hvordan det staar med Sagen. Det er rædsomt for mig, kan De tro, der er kommet ind i alt det saa næsten ganske uskyldig —

HANSEN

Næsten turde være nok.

FRK. BUSK

Jeg er mere uskyldig, end De tror.

HANSEN

Forhaabentlig.

FRK. BUSK

Det kan ogsaa Kontorchefen bevidne.

HANSEN

Har Kontorchefen da haft noget med Deres Uskyld at gøre?

FRK. BUSK

(værdigt)

Hr. Hansen —!

HANSEN

(bukker ceremonielt)

Til Tjeneste, Frøken — — —

(Hun ler højt, gaar saa hurtig hen til ham og siger grædefærdig)

FRK. BUSK

Hvis De anede, Hansen, hvor ulykkelig jeg er, saa stod De ikke dér saa kold som en Stenstøtte og hældte i Blækhuset. De kunde hjælpe mig, Hansen, hvis De vilde — De er den eneste, Direktøren tror paa — aa, vil De ikke nok? (Da Hansen slaar Laaget i Blækhuset i med et Smæk og sætter Flasken hen) Nej — for De er lumpen, ja, det er det, De er, Hansen, og Verden er lumpen. Det skulde have været i Begyndelsen, at jeg var her, da sagde De vist ikke nej —

HANSEN

Det gjorde De heller ikke.

FRK. BUSK

Uf!

HANSEN

De er avanceret for hurtig, Frøken.

FRK. BUSK

(vender sig)

HANSEN

I Kontorets, om jeg saa maa sige, Gunst, ja.

FRK. BUSK

Jeg troede ikke, De var simpel, Hansen.

HANSEN

Havde De holdt Dem lidt mere stabilt til de lidt lavere i Rangen, saa havde De maaske nu haft en, skal vi sige, faderlig Ven i Deres ærbødige Tjener. — — Nu kan De jo forsøge Deres Lykke hos Direktøren.

(Han vil gaa mod Baggrunden, hun løber hen og slaar bønlig Armene om hans Hals)

FRK. BUSK

Hansen — — —

HANSEN

Til Tjeneste, Frøken — — —

FRK. BUSK

Hvis De blot vilde lægge et lille bitte bitte Ord ind for mig —

HANSEN

Hvad saa?

FRK. BUSK

(bøjer Hovedet ind til ham)

De er kær —

HANSEN

Og De er sjælden —

FRK. BUSK

Er jeg?

HANSEN

Ja. Som Uskylden.

(Det banker forsigtig paa Døren i Forgrunden t. h. Hun hurtig fra ham)

HANSEN

Kom —!

(Døren aabnes langsomt, og Mosegaard kommer ind, bleg og forvaaget.
Da han ser Frk. Busk, stanser han forfærdet ved Døren)

MOSEGAARD

Direktøren er maaske ikke kommet?

HANSEN

Nej.

MOSEGAARD

Jeg maa maaske vente?

FRK. BUSK

Nej!

(Hansen gaar smilende ud ad Baggrundsdøren. Mosegaard bliver raadvild staaende ved Døren. Da Baggrundsdøren har lukket sig for Hansen, vender hun sig i et Ryk mod Mosegaard)

FRK. BUSK

Fjols!

MOSEGAARD

Undskyld —

FRK. BUSK

Hold Mund!

MOSEGAARD

Ja.

FRK. BUSK

Dér ligger jeg, igaar Eftermiddags altsaa, i min sødeste Søvn og aner i min Uskyldighed ingenting, og saa melder Pigen mig Kontorchefen — — noget meget vigtigt — — han maatte absolut tale med mig — — og saa maa jeg, saa daarlig jeg er, staa op og lade ham komme ind — — og saa fortæller han mig altsaa hele Skandalen —

MOSEGAARD

Undskyld —

FRK. BUSK

Nej —

MOSEGAARD

Jeg vilde blot spørge, om det var ham, der var hos dig, da du lod mig sige, at du var optaget —

FRK. BUSK

Ja —

MOSEGAARD

Men det var jo sent paa Aftenen —

FRK. BUSK

Derfor maatte jeg jo ogsaa tage imod ham i Sengen —

MOSEGAARD

Jeg synes, du lige sagde, at du stod op?

FRK. BUSK

Kan du ikke staa op, fordi du er i Seng?

MOSEGAARD

Det skér.

FRK. BUSK

Naa. — Og hvad saa nu? Nu staar jeg her, bagtalt og bagvasket. Du har ikke alene gjort dig selv latterlig — skidt med dét — men du har ogsaa gjort mig til Grin. Alle vil jo nu tro, at der har været noget, selvom jeg kan bevise min Uskyld — —

MOSEGAARD

Kan du nu ogsaa det, Musse —?

FRK. BUSK

Dér ser du —!

MOSEGAARD

Jamen, Musse —

FRK. BUSK

Ikke engang du — —!

MOSEGAARD

Jeg kunde jo da ikke tænke andet —

FRK. BUSK

Nej — du har en nobel Tankegang.

MOSEGAARD

Naar der stod, at du vilde ringe 3 Gange, og du ellers aldrig ringer mere end 2 paa hos mig.

FRK. BUSK

Har du aldrig ringet fejl?

MOSEGAARD

Jo —

FRK. BUSK

Naa?

MOSEGAARD

Men i alle de Breve, som jeg har fra dig, og som jeg har siddet oppe og læst i Nat, der staar der heller aldrig andet end: min kære Mosegaard.

FRK. BUSK

Du vilde vel have, der skulde staa: min sødeste Ven?

MOSEGAARD

Jamen, det stod der jo.

FRK. BUSK

Hvor?

MOSEGAARD

I Brevet.

FRK. BUSK

Hvad for et Brev?

MOSEGAARD

Til ham!

FRK. BUSK

Hvem?

MOSEGAARD

Mig, altsaa.

FRK. BUSK

Naa ja —

MOSEGAARD

Ja.

FRK. BUSK

Og hvad saa?

MOSEGAARD

Nej —

FRK. BUSK

Før kunde du aldrig faa mig kærlig nok. Og
 naar jeg saa endelig en Gang vil vise dig, hvor
 meget jeg alligevel holder af dig, saa — — —

(Hun brister i Graad. Mosegaard staar lidt, saa nærmer han sig og bøjer
 sig ømt over hende)

MOSEGAARD

Musse —

FRK. BUSK

Nej —

MOSEGAARD

Du maa ikke græde, Musse —

FRK. BUSK

Hvorfor er alle Mennesker saa onde imod mig!

MOSEGAARD

Jeg kan ikke taale at se dig græde — —

FRK. BUSK

Hvad har jeg gjort?

MOSEGAARD

Nej — —

FRK. BUSK

(rejser sig pludselig)

Men nu skal det ogsaa være forbi!

MOSEGAARD

Hvad er det, der skal være forbi?

FRK. BUSK

Jeg har tænkt derover hele Natten. Jeg har ikke bestilt andet i Nat.

MOSEGAARD

Jamen, hvad er det, du har bestilt i Nat?

FRK. BUSK

(fra ham)

Jeg vil ikke mere.

MOSEGAARD

(efter hende)

Musse —

FRK. BUSK

(undviger)

Nej —

MOSEGAARD

Musse —

FRK. BUSK

Nej —

MOSEGAARD

Du vil da ikke gaa fra mig, Musse —?

FRK. BUSK

Jeg vil have Fred!

MOSEGAARD

Musse — —

FRK. BUSK

(har sat sig)

. . . Du har aldrig holdt af mig — — saa aldrig forstaaet mig, nej. Du har forfulgt mig og plaget Livet af mig med din Skinsyge, ja, fra den første Dag, ja. Og det vil du blive ved med hele Livet igennem. Og det hverken kan eller vil jeg. Nej.

MOSEGAARD

Har jeg aldrig holdt af dig, siger du? Har jeg ikke sparet sammen hver Øre, jeg kunde, og givet Afkald paa baade Øl og Tobak og Sporvogn, naar jeg gik fra dig om Aftenen. Og det siger du til mig, at jeg aldrig har holdt af dig! Hvem var det maaske, der betalte din Gæld i Pensionatet? Og de 6 Chemiser med de blaa Sløjfer? Og de 2 nye Tænder i Overkæben?

FRK. BUSK

Hvis du en eneste Gang til bare nævner de
Tænder —

MOSEGAARD

Du var jo selv saa glad for dem.

FRK. BUSK

Hvis du vil have dem igen — — er det dét du
vil — — saa kan du hente dem iaften sammen
med Chemiserne.

MOSEGAARD

Det var jo ikke for at fornærme dig.

FRK. BUSK

Jo, du har fornærmet mig.

MOSEGAARD

Jeg siger, det var jo ikke min Mening.

FRK. BUSK

Hvem har spurgt dig om din Mening?

MOSEGAARD

(fortvivlet)

Jamen, Herregud, Musse — hvad i Herrens Navn
vil du da have, jeg skal gøre!

FRK. BUSK

Du skal lade mig være! Jeg er færdig med dig!
Farvel!

(Mosegaard stivner af Vrede. Saa rejser han sig truende)

Henri Nathansen: Affæren.

MOSEGAARD

Nu skal jeg sige dig én Ting, Amalie! Hvis du er færdig med mig, som du siger, saa op med de 63 Kr. og 57 Øre, som du fik til Kællingen i Pensionatet. Og hvis du er færdig med mig, som du siger, saa op med Muffen, som du fik til Julen, og som kostede mig det halve af min Løn for December. Og hvis du er færdig med mig, som du siger, saa frem med Kraven og Hængelampen og de 36 Meter Lagenlærred til Udstyret og de 6 Chemiser med Sløjfer i, som du fik i Lørdags — — —

(Han brister sammen af Bevægelse og synker hulkende ned i Stolen)

FRK. BUSK

At du ikke skammer dig, Mosegaard!

MOSEGAARD

Nej, jeg skammer mig ikke! For naar du siger, at du gaar fra mig, saa er jeg revnende knusende ligeglad for, om jeg skammer mig eller ikke skammer mig. Saa er jeg færdig, er jeg. Jeg har siddet her i 2den Afdeling og er blevet over de 50, og har aldrig kendt nogen anden Kvinde eller holdt af nogen anden Kvinde. Og naar du saa siger, at du vil gaa fra mig, skønt jeg siger, at jeg tror paa din Uskyld, som om det var min egen, og beder dig om Forladelse for det onde, du siger, jeg har sagt, og viser dig, hvordan det er fat med mig, og du saa staar dér og ser paa mig, saa man skulde tro, at du aldrig havde holdt af mig, og de andre

her paa Kontoret vil rotte sig sammen for at redde sig og knalde mig —

FRK. BUSK

Dig!

MOSEGAARD

Ja — saa kan du sige Farvel til mig og Bryllup og det Hele og bestille min Begravelse med det samme. For saa er jeg færdig. Færdig, siger jeg. Farvel!

(Han gaar mod Døren til højre. Hun staar et Øjeblik grundende. Da han er i Nærheden af Døren, vender hun sig pludselig)

FRK. BUSK

Mosegaard —

MOSEGAARD

Nej —

FRK. BUSK

Mosegaard —!

MOSEGAARD

(stanser)

Ja —

FRK. BUSK

Kan jeg stole paa, hvad du her har sagt?

MOSEGAARD

Ja.

FRK. BUSK

At du virkelig holder af mig?

MOSEGAARD

Ja.

FRK. BUSK

At du aldrig vil svigte mig?

MOSEGAARD

Ja.

FRK. BUSK

Aldrig vil lytte til Ondskab og Sladder?

MOSEGAARD

Ja.

FRK. BUSK

Altid vil komme først til mig og høre Sandheden
af min egen Mund?

MOSEGAARD

Ja.

FRK. BUSK

Saa skal jeg se at redde dig hos Direktøren!

MOSEGAARD

(vakler derhen)

Musse —!

FRK. BUSK

(aabner Armene)

Mosegaard —!

(Han synker til hendes Bryst og hvisker hulkende: Musse — — min lille
Musse — — —. Hun klapper hans Hoved: Mosegaard — — min kære Mose-
gaard — —. De staar en Stund i stum Omfavnelse. Saa løfter han Hovedet,
ser hende troskyldig i Øjnene og siger)

MOSEGAARD

Saa holder du af mig som før — —

FRK. BUSK

Jeg holder af dig som før — —

MOSEGAARD

Kan du tilgive mig, Musse — —

FRK. BUSK

Jeg har tilgivet dig, Mosegaard — —

MOSEGAARD

Sig saa en Gang til, som der stod i Brevet —

FRK. BUSK

Hvad stod der saa i Brevet?

MOSEGAARD

Min sødeste Ven —

FRK. BUSK

(inderligt)

Dit gamle Fjols — — (kysser ham) Er du saa glad?

MOSEGAARD

Ja —

(Hun lytter pludselig mod Baggrunden, giver Mosegaard Tegn til hurtig at forsvinde. Mosegaard ud Forgrunden t. h. Hun har taget en lille Pudderdaase med Spejl frem af sin Taske, lader Kvasten glide over Næse og Kinder. Sætter sig saa med troskyldig Mine.

Et Øjeblik efter gaar Døren i Baggr. op. Direktøren ind med Dokumentmappe. Hun rejser sig)

DIREKTØREN

Godmorgen —

FRK. BUSK

Godmorgen —

DIREKTØREN

(hænger Tøjet fra sig)

Hvordan gaar det med Snuen?

FRK. BUSK

Jo, Tak.

DIREKTØREN

Værsgod og tag Plads.

FRK. BUSK

Tak.

(Hun sætter sig. Direktøren kommer hen til sin Plads ved Arbejdsbordet)

DIREKTØREN

Et Øjeblik — — —

(Han læser flygtig et Par Breve, skotter hen til hende, der sidder med nedslagne Øjne og Hænderne i Skødet. Tager saa nogle Papirer frem af Mappen og siger)

DIREKTØREN

— — Ja, Frøken — jeg har, inden jeg fælder min Dom i en pinlig Affære, som er forefaldet her paa Kontoret under Deres Fraværelse, og til hvis fulde Oplysning Deres Vidnesbyrd er nødvendigt, ønsket ogsaa Deres Udtalelse, hvor ubehageligt det end maatte være —

FRK. BUSK

Rædsomt, ja.

DIREKTØREN

De kender Sagen?

FRK. BUSK

Ja, han var hos mig i aftes.

DIREKTØREN

Hvem?

FRK. BUSK

Hen paa Eftermiddagen.

DIREKTØREN

Jeg spurgte hvem?

FRK. BUSK

Mosegaard — altsaa.

DIREKTØREN

(noterer)

Jasaa.

FRK. BUSK

Jeg var lidt oppe.

DIREKTØREN

Naa. — Forinden jeg nu gaar over til selve Sagen, ønsker jeg kun at vide — — (rækker hende Brevet)
— — er dette Brev fra Dem?

FRK. BUSK

Jeg troede der var noget, der hed Privatlivets Fred —

DIREKTØREN

Er det?

FRK. BUSK

Det er det vel.

DIREKTØREN

Godt. — Jeg skal nu forelægge Dem Sagen ganske objektivt uden at komme nærmere ind paa mit rent personlige Syn paa samme:

Tvende Muligheder er tænkelige. Den ene er den, at Brevet er skrevet til Hr. Kontorchef — — (da hun vil afbryde) — — til Hr. Kontorchef Elby, hos hvem det er fundet. Han har imidlertid selv fralagt sig denne Mistanke, der vilde være ensbetydende med hans Fjærnelse fra Kontoret. Den anden Mulighed er den, at Brevet er skrevet til Deres Forlovede, Hr. Mosegaard, og kun ved en Fejltagelse er kommet Kontorchefen i Hænde.

Altsaa — — (Telefonen ringer) — — Et Øjeblik —
(Han tager Røret. Hun sidder med Brevet i Haanden og kigger i det,
pønsende paa Svar)

DIREKTØREN

— — Direktøren for 2den Afdeling. — Ja. — Hvem taler jeg med? — „Dagen“s Redaktion. — Bevares. — Undersøgelsen fortsættes. — Ja. — Ja. — Resultatet vil formentlig foreligge i Løbet af Formiddagen. — Ja. — Med Fornøjelse. — Nej. — Ja. — Gudbevares. — Adieu. (Lægger Røret)

Jeg spørger Dem altsaa, Frøken Busk, i Sand-

hedens og Retfærdighedens Navn: Er dette Brev skrevet til Hr. Kontorchef Elby?

FRK. BUSK

Nej.

DIREKTØREN

Jeg gør Dem opmærksom paa Deres Pligt til som Vidne at sige Sandheden —

FRK. BUSK

Ja —

DIREKTØREN

Den fulde Sandhed.

FRK. BUSK

Ja.

(Direktøren noterer)

DIREKTØREN

— — Der er altsaa kun den anden Mulighed tilbage: at Brevet er skrevet til Deres Forlovede Hr. Mosegaard.

FRK. BUSK

Ja.

DIREKTØREN

Og ved en Fejltagelse er kommet Kontorchefen i Hænde.

FRK. BUSK

Ja.

DIREKTØREN

(noterer, siger saa)

Jeg kan da kun beklage, at denne Sag ved Indiskretion er kommet til Offentlighedens Kundskab i en Version, der paa oprørende Maade har sat Deres gode Navn og Rygte i en tvivlsom Belysning. (Rejser sig) Jeg gør Dem herved paa Kontorets Vegne min dybeste Undskyldning.

FRK. BUSK

(har ligeledes rejst sig. Bøjer blufærdig Hovedet)

Gud, Hr. Direktør — —

DIREKTØREN

Men —! (sætter sig) Værsaagod og tag Plads — —

FRK. BUSK

(urolig)

Tak —

DIREKTØREN

Og nu kommer jeg til det sørgelige Punkt i denne Sag: — Saavel Offentligheden som Kontorets Ære kræver en Afgørelse. Hr. Kontorchef Elby har igaar, efter Afgivelsen af sin Forklaring, fordret, at der ydes ham fuld Satisfaktion. Naar nu altsaa Kontorchef Elbys Forklaring, der støttes af Deres, er rigtig, og han altsaa er det uskyldige Offer for en gemen Bagvaskelse, kan Oprejsningen og dermed Afgørelsen kun ske ved, at den rette Skyldige faar sin velfortjente Straf —

FRK. BUSK

Den rette Skyldige?

DIREKTØREN

Ja.

FRK. BUSK

Hvem mener da Direktøren er den Skyldige?

DIREKTØREN

Den Skyldige er den, der er Ophav til Sagens Fremkomst. Og Straffen kan kun blive den, at dette Ophav — in casu den ansvarlige Ordfører, Hr. Mosegaard — maa gaa.

FRK. BUSK

Mosegaard!

DIREKTØREN

Det gør mig ondt — — meget ondt. Jeg ved jo nu, hvad jeg ikke anede igaar, at Mosegaard er Deres Forlovede, og at De i en nær Fremtid tænkte paa Bryllup. Men lad det da ialtfald være Dem en Trøst i Ulykken, at Deres Uskyld igennem Undersøgelsen tilfulde er bleven bevist.

FRK. BUSK

(pludselig)

Jamen, det er den ikke!

DIREKTØREN

Hvadbehager?

FRK. BUSK

Mosegaard er den eneste, der er uskyldig.

DIREKTØREN

Hvad?

FRK. BUSK

Ja.

DIREKTØREN

Vil De dermed sige, at Deres nylig afgivne Forklaring er uoverensstemmende med Sandheden?

FRK. BUSK

(hen til ham)

Hr. Direktør ---

DIREKTØREN

Er den?

FRK. BUSK

Naar det skal være — — ja.

DIREKTØREN

Og at altsaa Kontorchef Elby er den Skyldige?

FRK. BUSK

(bønlig)

Hr. Direktør —

DIREKTØREN

Er han?

FRK. BUSK

Ja.

DIREKTØREN

(hen til Arbejdsbordet)

Saa skal han ogsaa falde paa sine Gerninger —!

FRK. BUSK

Kommer det saa altsammen i Avisen?

DIREKTØREN

(noterende)

Ja.

FRK. BUSK

Jeg ogsaa?

DIREKTØREN

Ja.

FRK. BUSK

Saa jeg er færdig for Tid og Evighed?

DIREKTØREN

(rejser sig)

Her paa Kontoret ihvertfald, ja.

FRK. BUSK

Saa vil jeg ogsaa for én Gangs Skyld sige Sandheden — hele Sandheden, ja! For hvis jeg er færdig, saa er jeg ogsaa ligeglad med det Hele. Og hvis jeg skal gaa, saa skal de andre ogsaa komme til at gaa —

DIREKTØREN

De andre —?

FRK. BUSK

Dem allesammen.

DIREKTØREN

Hvad for allesammen?

FRK. BUSK

Hele Kontoret.

DIREKTØREN

Kontoret —?

FRK. BUSK

Baade Hansen og Assistent Bram og Fuldmægtig Thomsen og Kontorchef Elby. Den ene har ikke været bedre end den anden — — at De véd det!

DIREKTØREN

(sætter sig)

Du Altforbarmende —!

FRK. BUSK

Ja! Jeg var saa uskyldig som et Barn næsten, da jeg kom her paa Kontoret. Stod ganske ene i Verden. Havde hverken Far eller Mor. Saa kom det altsammen — peu om peu — baade det med Hansen og Bram og Thomsen og Peter — — Elby, altsaa. Saa tog jeg Mosegaard og troede, at det saa skulde være forbi. Og nu skal ogsaa dét være forbi. Men saa skal det ogsaa altsammen være forbi — for Alvor! (gaar mod Baggrundsdøren)

DIREKTØREN

(rejser sig)

Frk. Busk —

FRK. BUSK

Nej —

DIREKTØREN

(efter hende)

Frk. Busk —

FRK. BUSK

Nej —

DIREKTØREN

(stanser hende)

Saa hør dog —

FRK. BUSK

Nej —

DIREKTØREN

Jo.

FRK. BUSK

Nu vil jeg sige Sandheden!

DIREKTØREN

Nej.

FRK. BUSK

Jo.

DIREKTØREN

Det kan De ikke —!

FRK. BUSK

Jo.

DIREKTØREN

Nej. — For Deres egen Skyld — for min — for
Kontorets —

FRK. BUSK

Jo.

DIREKTØREN

Nej! Saa lad mig hellere —

FRK. BUSK

Sige Sandheden —!

DIREKTØREN

Ja. — Nej! — Søge en Udvej — — finde en
Løsning — — —

FRK. BUSK

De vil jo ikke — — —

DIREKTØREN

Jo.

FRK. BUSK

Det sagde De selv.

DIREKTØREN

Nej. (Lægger Armen om hendes Skulder) — Nu skal De
høre — — vi maa staa sammen — — jeg vil jo
hjælpe —

FRK. BUSK

(bøjer sit Hoved ind til ham)

Jeg tør ikke tro det — — —

DIREKTØREN

Det tør De —

FRK. BUSK

Jeg staar saa ene — —

DIREKTØREN

Det gør De.

FRK. BUSK

Jeg trænger til et Menneske — —

DIREKTØREN

Ja, ja — De trænger til et Menneske — — saa
— saa — tør nu de smukke Øjne!

FRK. BUSK

De er slet ikke smukke —

DIREKTØREN

Saa tør de smaa Øjne, som slet ikke er smukke —

FRK. BUSK

(smiler gennem Taarer)

Jeg har ingen Lommetørklæde —

DIREKTØREN

(har taget sit frem)

Dér — min lille Ven — (hjælper hende med at tørre Øjnene)
Saadan — saadan — — (fører hende mod Arbejdsbordet) Og
hør saa her . . .

(I samme Øjeblik banker det diskret paa Døren i Baggrunden. De gaar hurtig fra hinanden — han mod Bordet — hun mod Forgrunden, idet hun lader Pudderkvasten glide over Ansigtet)

DIREKTØREN

(dæmpet)

Blot ingenting sige — ingenting gøre — — Æren
frem for alt! (med stærk Stemme) Kom —!

(Hansen ind)

HANSEN

Der er en Deputation fra Kontoret derude.

DIREKTØREN

Ja Tak, Frøken — — gaa De saa blot ind til Deres Arbejde.

(Hun gaar hurtig ind ad Døren i Forgrunden t. h.)

DIREKTØREN

Hvad vil de derude?

HANSEN

Redde sig, Hr. Direktør.

DIREKTØREN

Hvad skal jeg gøre, Hansen?

HANSEN

Det samme, Hr. Direktør, mens det er Tid —

DIREKTØREN

Lukke Øjnene?

HANSEN

Ihvertfald det ene.

DIREKTØREN

(peger med et bittert Smil paa Billedet over Sofaen)

Mens Retfærdighedens Gudinde ser til?

HANSEN

Hun har jo ogsaa Bind for Øjnene.

DIREKTØREN

Saa lad dem i Guds Navn komme!

(Hansen hen, aabner Døren i Baggrunden. Ind træder Fuldmægtigene Thomsen, Lassen og Skou samt Assistent Bram. Hansen ud.
De bukker alle i stum Højtidelighed. Saa træder Fuldmægtig Thomsen et Skridt frem foran de andre med en Skrivelse i Haanden og siger)

THOMSEN

Hr. Direktør!

Vi har tilladt os idag i dybeste Ærbødighed at søge Foretræde hos Hr. Direktøren for at stille vort Forhold til bemeldte Affære i den rette og sande Belysning og dernæst for at overbevise Direktøren om, at vi én som alle og alle som én udelukkende har handlet ud fra Principer, der bør være de ledende indenfor en hvilkensomhelst Virksomhed af offentlig Natur —

DE ANDRE

(dæmpet)

Hør — hør —

THOMSEN

Ad Punkt I:

Den Mand, hvis Sanddruhed vi i Tillid til hans forudgaaende *vita* ikke havde Grund til at drage i Tvivl, og som vi derfor mente at turde betro Ordførerskabet igaar, har siden da, dels maattet vedgaa, at der bestod et, omend retmæssigt, Forhold imellem ham og Brevskriversken, dels ikke turdet benægte, at Brevet var skrevet til ham. Vi har da straks meddelt ham i rekommanderet Skrivelse, at vi maatte tage bestemt Afstand fra Sagen som saadan.

DE ANDRE

Hør — hør —

THOMSEN

Kopi af denne vor rekommanderede Skrivelse til-
lige med Postvæsenets Kvittering følger hoslagt un-
der Bilag lille a og lille b.

(Han lægger Papirerne foran Direktøren paa Arbejdsbordet, træder atter et
Skridt tilbage og fortsætter)

THOMSEN

Ad Punkt II:

At vi i denne Sag har handlet for Kontorets Skyld
og udelukkende i dets Interesse, og at enhver privat
Aarsag endsige Hensigt har været udelukket, anser
vi det for overflødigt at bemærke. Kontoret er ikke
blot vort Være — — det er vor Ære — —

DE ANDRE

(dæmpet)

Bravo — —

THOMSEN

Vi tillader os derfor i dybeste Ærbødighed at hen-
stille til Hr. Direktøren, baade for vor egen, for Kon-
torets og for den opskræmte Offentligheds Skyld, at
der statueres et Eksempel. Vi mener ikke at kunne
taale, at der indenfor Kontoret findes Elementer, der
har Mistænkeliggørelse og Bagvaskelse af vore Over-
ordnede til Formaal. Vi mener endvidere, kollegialt
og fuldtud solidarisk, at burde støtte vor højtagtede
Foresatte, Hr. Kontorchef P. W. Elby i hans Krav

om fuld Oprejsning. Vort Formaal har kun været det ene og eneste værdige: Sagens Oplysning og deraf flydende Udrensning gennem den Skyldiges Fjernelse — i dette Tilfælde dens ansvarlige Ophav og Ordfører, Hr. Skriver Chr. A. Mosegaard!

DIREKTØREN

Mosegaard!

DE ANDRE

Ja.

(Pause. Thomsen trækker sig tilbage. Direktøren staar et Øjeblik grundende med Papirerne i Haanden, medens Deputationen staar stiv og afventende. Pludselig vender Direktøren sig om imod dem)

DIREKTØREN

Hvem af de Herrer har først vidst Besked om Brevet, der blev fundet i Kontorchefens Kontor?

ALLE

(tier)

DIREKTØREN

Er Brevet da samtidig kommet til samtlige de Herrer Kundskab?

ALLE

(ser paa hinanden, tier)

DIREKTØREN

Altsaa: Jeg ønsker oplyst til Brug for Sagen: I — Hvem af de Herrer, der først har set dette Brev, og: II — Hvorledes det kan være gaaet til, at det er kommet til Offentlighedens Kundskab, før det kom til min?

(Taushed)

DIREKTØREN

Hr. Fuldmægtig Lassen — (Lassen et Skridt frem) —
fra hvem har De Deres Viden?

LASSEN

Det véd Hr. Skou vist bedre.

SKOU

Jeg har ikke vidst det før Lassen.

DIREKTØREN

Fra hvem har De det da?

SKOU

Det var vist Thomsen.

THOMSEN

Mig?

LASSEN OG SKOU

Ja.

THOMSEN

Det kalder man Kolleger —!

BRAM

Ja —!

LASSEN

Skou og jeg tilbageviser med Sindsro Deres Insinuationer. Her gælder det Sagen, ikke Personen.

THOMSEN

Saa har jeg heller ingen Grund til at nægte, at jeg har min Viden fra Bram.

BRAM

Mig?

THOMSEN, SKOU OG LASSEN

Ja.

DIREKTØREN

Altsaa: Mosegaard har først vist Brevet til Dem?

BRAM

Nej.

DE ANDRE

Jo.

THOMSEN

Tør De nægte, at De var den første, der vidste Besked om Brevet?

BRAM

De vidste ligesaa god Besked som jeg.

LASSEN

Fy!

BRAM

De ogsaa!

DE ANDRE

Fy — fy —!

DIREKTØREN

Stille, mine Herrer! — Det bliver altsaa nødvendigt for at faa Sandheden frem at konfrontere samtlige Sagens Parter, da jeg ønsker en Afgørelse endnu idag. — Vil De, Hr. Bram, bede Mosegaard og Frk. Busk komme — (Bram bukker og gaar ind til højre) — Og vil De, Hr. Thomsen, bede Kontorchef Elby komme tilstede — — (Thomsen ind til venstre)

(Direktøren gaar et Øjeblik grundende op og ned. Fra højre kommer saa Mosegaard og Frk. Busk, fulgt af Bram — derefter fra venstre Kontor-

chef Elby, fulgt af Thomsen. Mosegaard og Frk. Busk bliver staaende i Forgr. t. h. — Kontorchefen i Forgr. t. v. Direktøren er gaaet hen midt for Arbejdsbordet. Deputationen staar i Mellemgrunden t. h. Taushed. Saa siger)

DIREKTØREN

Jeg har ønsket Deres Nærværelse, dels for at faa den sande Sammenhæng oplyst, dels for at kunne give de Skyldige den Straf, de fortjener, og endelig for endnu idag at kunne meddele Offentligheden Resultatet af mine Undersøgelser. Jeg ønsker kun forud at pointere: Det er ikke alene min Hensigt at straffe den foreløbig udpegede Ophavsmand (med et Blik til Frk. Busk) — forudsat altsaa, at han er skyldig — men ogsaa (med et Blik paa Deputationen) — da det paa Sagens nuværende Trin synes utvivlsomt, at han har haft Medskyldige — enhver, der som Meddelagtig eller Medvidende har været medvirkende til Sagens Fremkomst og Publikation i Pressen.

(Uro i Deputationen, der ivrigt konfererer under det følgende)

DIREKTØREN

Vil De komme nærmere, Hr. Mosegaard — —

(Mosegaard nærmer sig, sønderknust. Direktøren tager Brevet)

DIREKTØREN

Altsaa: Hvem har først vidst Besked om dette Brev?

MOSEGAARD

Det ved jeg ikke, Hr. Direktør.

DIREKTØREN

Hvem har De da først vist dette Brev?

MOSEGAARD

Jeg har ikke vist det til nogen.

DEPUTATIONEN

(mumler bifaldende)

Bravo —

DIREKTØREN

Hvorledes er da Brevet kommet til Pressens Kundskab?

MOSEGAARD

Det véd jeg ikke.

DEPUTATIONEN

(dæmpet)

Bravo —

DIREKTØREN

Hvorledes er De da overhovedet kommet i Besiddelse af Brevet?

MOSEGAARD

Det blev fremlagt af Md. Smidt.

DIREKTØREN

Md. Smidt?

MOSEGAARD

Ja.

DEPUTATIONEN

Md. Smidt, ja.

THOMSEN

(træder frem)

Hr. Direktør! — Maa jeg som Ordfører for Deputationen tillade mig at udtale, at vi, tilskyndede

af vore kollegiale Følelser overfor Hr. Mosegaard, henstiller til Hr. Direktøren om under vor Nærværelse at afhøre Md. Smidt om hendes Forhold til Sagen.

KONTORCHEF

Jeg kan i et og alt slutte mig til denne Udtalelse.

(Direktøren ringer. Hansen ind)

DIREKTØREN

Er Md. Smidt gaaet?

HANSEN

Hun er just i Færd med at tage Tøjet paa.

DIREKTØREN

Var der ellers noget?

HANSEN

Der er nogle Herrer fra „Demokraten“ og et Par andre Blade.

DIREKTØREN

Bed dem vente. Og lad Md. Smidt komme. Straks.

(Hansen hurtig ud. Alle har vendt sig mod Baggrunden, spændt afventende.
Et Øjeblik efter banker det ganske svagt paa Døren)

DIREKTØREN

Kom —!

(Døren aabnes forsigtig og Md. Smidt klemmer sig ind, tynd af Skræk. Hun er i Overtøj med en lille ussel Hat. Hun ser sig omkring med et forvirret Smil, møder alvorlige og mørke Miner. Skrækken rykker i hendes Mundvige)

DIREKTØREN

Vil De komme nærmere —

MD. SMIDT

Hvabehar —?

(Frk. Busk leder hende blidt frem mod Direktøren, hun takker med et Smil.
Hun staar nu ene midt paa Gulvet ved Arbejdsbordets højre Side)

DIREKTØREN

Md. Smidt —

Jeg har tilladt mig at tilkalde Dem, da jeg nu er naaet saa vidt i denne Sag, hvori ogsaa Deres Navn er inddraget, at jeg til dens fulde Oplysning kun mangler Deres Vidnesbyrd. —

Vil De altsaa være saa venlig at give mig en Fremstilling af Deres Forhold til det i Sagen under Bilag A fremlagte Brev.

(Taushed. Md. Smidt ser sig omkring. Alle Ansigter er lukkede og kontormæssige. Hun ser bønlig paa Bram og Thomsen, saa paa Direktøren, der ogsaa staar stiv og stræng)

DIREKTØREN

Altsaa —!

MD. SMIDT

— — — Jeg ved ikke andet at sige, Hr. Direktør, end at jeg ikke har villet gøre Nogen Fortræd — og jeg har saamænd i de sidste Nætter ikke haft Blund i Øjnene for bare at tænke paa, om jeg dog blot havde ladet være med at tage og gemme det Brev —

DIREKTØREN

De gemte det altsaa?

MD. SMIDT

Det gjorde jeg vel, Hr. Direktør.

DIREKTØREN

Hvor?

MD. SMIDT

Herinde paa Brystet, Hr. Direktør.

DIREKTØREN

Hvorfor?

MD. SMIDT

Det var ikke for at gøre Nogen noget ondt med det, Hr. Direktør — men da Hr. Kontorchefen kom i det samme, saa turde jeg ikke andet, og jeg tænkte saamænd ikke paa andet end som blot at hitte ud af, hvordan jeg skulde slippe af med det, da jeg nu havde læst det —

DIREKTØREN

Hvorfor læste De det?

MD. SMIDT

Man er jo kun et Fruentimmer, Hr. Direktør.

DIREKTØREN

Men De indrømmer, at De ansaa Dem for uberettiget dertil?

MD. SMIDT

Det gør jeg vel, Hr. Direktør.

DIREKTØREN

Og at De burde have lagt det tilbage?

MD. SMIDT

Det vilde jeg jo ogsaa. Men det mente Hr. Bram jo ikke.

(Uro i Deputationen)

DIREKTØREN

Bram?

MD. SMIDT

Ja, for da han kom i det samme, og jeg saa spurgte ham, saa sagde han, at jeg blot skulde lade ham faa det og saa bare lade, som om jeg slet ikke kendte noget til det.

DIREKTØREN

Hr. Bram — — — (Bram træder frem) — — hvad har De at svare hertil?

BRAM

Kun det ene Ord: Løgn.

THOMSEN

Ja.

KONTORCHEF

Da jeg senere hidkaldte Md. Smidt og spurgte om Brevet, gav hun til Svar, at hun havde brændt det.

THOMSEN OG BRAM

Ja.

DIREKTØREN

Md. Smidt! — Nu spørger jeg Dem og beder Dem erindre, at De staar her som Vidne og kan komme til at beedige Deres Udsagn, hvis Sagen kommer for Retten. Svarede De Hr. Kontorchef Elby, at De havde brændt Brevet?

MD. SMIDT

Jeg er saa uskyldig som det Barn i Moders Liv —

DIREKTØREN

Svarede De, at De havde brændt det — ja eller nej?

MD. SMIDT

Det husker jeg ikke længere. Men naar Hr. Direktøren siger det, saa gjorde jeg det vel.

DIREKTØREN

Altsaa: Det er in confesso, at De gemte Brevet, og at De, adspurgt derom, svarede, at De havde brændt det. Saavidt jeg forstaar, har De derefter forevist det for Kontorets Personale. Naar og hvor?

MD. SMIDT

Det var vel saa oppe hos Hr. Thomsen.

DIREKTØREN

Hos Hr. Thomsen?

THOMSEN

Jeg bad Md. Smidt, ja, om at vise os Brevet, inden hun henvendte sig til uvedkommende Blade —

MD. SMIDT

Det var Dem selv, med Forlov, der bad mig gaa til Bladet.

THOMSEN

Jeg?

MD. SMIDT

Jo.

THOMSEN

Har man hørt Mage —!

LASSEN

Vi andre var jo tilstede.

SKOU

Jeg tør aflægge min Ed.

BRAM

Jeg ogsaa.

THOMSEN

(frem)

Hr. Direktør! — Dette er et endogsaa ualmindelig frækt Forsøg paa at skandalisere os andre og derved søge at vælte Skylden fra sig selv over paa os. Jeg skal kun i den Anledning udtale, at ligesaa villig Deputationen herefter vil være til kollegialt og fuldt solidarisk at støtte Hr. Mosegaard, ligesaa bestemt maa vi nu paa Kontorets Vegne fordre Satisfaktion og Oprejsning for det Forsøg, der fra Md. Smidts Side er gjort paa at drage vor Sanddruhed og Ære i Tvivl. Jeg henstiller, at Direktøren renser os og dermed Kontoret for den Plet, der er sat paa vort og dettes Navn.

KONTORCHEF

Jeg kan, som den, der først og fremmest har Krav paa Oprejsning, i et og alt slutte mig til denne Udtalelse og henstiller, at Sagen slttes med Md. Smidts Fjernelse fra Kontoret.

(Stilhed. Md. Smidt ser sig ulykkelig omkring. Alle tager synlig Afstand fra hende. Hun synker træt og skamfuld ned i Stolen, hun staar ved)

MD. SMIDT

— — Jeg kan ikke mere holde sammen paa det og ikke hitte ud af det heller. Saa lad mig hellere i Guds Navn sige ja til det altsammen! — —

(Almindelig Deltagelse. Frk. Busk gaar hen og bøjer sig trøstende over Md. Smidt. Md. Smidt tager hendes Haand, og man hører hende sige skælvende af Sindsbevægelse)

MD. SMIDT

Tak — — lille Frøken — — Tak — —

DIREKTØREN

(træder frem)

Ja — min gode Md. Smidt — Sagen er dermed sluttet, og Retten er gaaet sin Gang som saa ofte før. Kontoret har sin Ære — den maa være ren og uplettet som en ung Kvindes Rygte — — som den unge Kvindes Rygte, der nu trykker Deres Haand og dermed giver Dem sin Tilgivelse. (Md. Smidt nikker taknemmelig til Frk. Busk — han vender sig mod de andre) Kontorets Væsen er Sammenhold — — (alle de andre: hør — hør) — — og Taushedspligt . . . (de andre: hør — hør) — De, Md. Smidt, har forbrudt Dem mod begge Dele, og jeg tror, De vil kunne forstaa, at Deres Fjærnelse — hvor ondt det end gør mig personlig — for Kontorets Skyld er uomgængelig nødvendig.

(Alle samler sig deltagende om Md. Smidt)

DIREKTØREN

For dog nu at vise Dem, at vi alle omfatter Deres Skæbne med Deltagelse, foreslaar jeg Dem, mine Herrer, at vi søger at bøde, hver efter sin

Evne, paa det triste Udfald, denne Sag har faaet, ved at yde hver sin Skærv til Lindring af den øjeblikkelige Nød —

DE ANDRE

(dæmpet)

Hør — hør —

DIREKTØREN

(har taget Portemonnaien frem og lægger et Par Sedler paa Bordet)

Maa jeg i al Beskedenhed gøre Begyndelsen —

(De andre tager Portemonnaierne frem og lægger deres Skærv ved Siden af Direktørens. Da Mosegaard lægger sin, siger)

FRK. BUSK

Vil du ikke nok lægge ud for mig, Mosegaard —

(Mosegaard lægger et Par Kroner til. Alle trækker sig tilbage. Direktøren tæller Pengene)

DIREKTØREN

Der er, Md. Smidt, indkommet ialt 33 Kr. 50 Øre, som jeg hermed forhøjer til 35. Jeg tror, De vil vide at paaskønne vor Offervilje og ihvertfald det gode Hjærte, hvormed det er givet —

(Han giver Md. Smidt, som har rejst sig, Pengene. Hun putter dem i sin Pose)

MD. SMIDT

Tak — Tak — tusind Tak — —

DIREKTØREN

(klapper hende paa Skulderen)

Ja, ja — — selv Tak, Md. Smidt — — farvel.

MD. SMIDT

Farvel — og Gud velsigne Dem allesammen — —

(Alle følger hende deltagende mod Døren. Hun lister ud, ussel og hjælpeløs som hun kom. Da Døren har lukket sig, stiller Direktøren sig i Midten, mens de andre flokkes om ham)

DIREKTØREN

Sagen er hermed endt, mine Herrer — — (med et smilende Buk) — — jeg haaber til alles Tilfredshed. Kontoret kan da atter gaa sin rolige Gang — —
(Han nyser pludselig og stærkt)

KONTORCHEF

Prosit —

DIREKTØREN

Tak. — — Der staar da kun tilbage i Hast at affatte det officielle Dementi. Maaske Frk. Busk vilde blive og besørge det fornødne. — — (Frk. Busk sætter sig ved Skrivemaskinen) — Godmorgen, de Herrer —

(Alle gaar, hver til sit. Direktøren gaar saa hen til Stolen, hvor Frk. Busk har taget Plads)

DIREKTØREN

Hvis De altsaa vilde skrive — —

(Dørene har lukket sig efter de andre. Frk. Busk ser ømt og taknemmelig paa Direktøren og rækker ham sin venstre Haand. Han nikker smilende og dikterer)

Dementi! — I Anledning af et gennem Pressen udsprede Rygte — — nej, lad os hellere sige: I Anledning af visse Rygter, der ogsaa har fundet Vej til Pressen — har De Pressen? — vedrørende visse Forhold indenfor Personalet — nej, lad hel-

lere Forhold gaa ud — altsaa: vedrørende Personalet indenfor 2den Afdelings Sekretariat — —
 (lægger Haanden paa hendes Skulder) — — har De det — —
 skal man herved meddele, at den indledede Undersøgelse — — naa, hjalp jeg Dem saa ikke pænt
 — — (hun nikker ømt til ham) — — har ført til det Resultat — Komma, lille Frøken — — at Rygtet savner enhversomhelst Grund — — maa jeg saa se de smaa Øjne, som slet ikke er smukke — — naa, nu kan De jo smile — — hvor var det, vi stansede — —?

FRK. BUSK

— at Rygtet savner enhver som helst Grund —

DIREKTØREN

— og at den Skyldige efter at have aflagt fuld Tilstaaelse — — (bøjer sig med Armen om hendes Skulder) — — har De det — — (smilende) — — har De? — — øjeblikkelig er bleven fjærnet fra Kontoret. Punktum. Direktøren for 2den Afdeling — — er han saa slem, den Direktør — er han ---?

FRK. BUSK

(med et ømt Blik)

— kær . . .

DIREKTØREN

— — den 14. Marts 1913 — — C. F. Sundby. —

(Han ser paa hende — de mødes i et let Kys. Saa retter han sig og gaar mod Arbejdsbordet)

DIREKTØREN

Æren er reddet —!

(Han ringer. Hun rejser sig, gaar hen og rækker ham Papiret. Hansen ind fra Baggrunden)

Lad saa kun Pressen komme!

(Direktøren staar ved Bordet, mandig og fast under Retfærdighedens Gudinde med Dementiet i sin Haand. Frk. Busk, bly og kontormæssig, ved hans Side. Hansen gaar mod Baggrunden).

TÆPPET

GYLDENDALSKE BOGHANDEL · NORDISK FORLAG

HENRI NATHANSEN

SOMMERNAT FORTÆLLING. 3 *Kroner.*

DEN FORBUDNE FRUGT TRE FORTÆLLINGER.
4 *Kroner.*

FLODEN ROMAN. 5 *Kroner.*

MOR HAR RET — KOMEDIE I TRE AKTER. 2 *Kroner.*

DEN GODE BORGER SKUESPIL I TRE AKTER.
3 *Kroner 75 Øre.*

DANIEL HERTZ SKUESPIL I TRE AKTER.
2 *Kroner 50 Øre.*

DANAS HAVE IDYL I TRE AKTER. 3 *Kroner.*

DRØMMEN SKUESPIL I TRE AKTER. 2 *Kroner 75 Øre.*

INDENFOR MURENE SKUESPIL I FIRE AKTER.
3 *Kroner*

